

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Maturitná skúška 2019

Správa

o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky

z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1

Mgr. Zuzana Rusinková

Mgr. Tomáš Ficek

Ing. Jana Kostolanská, PhD.

PaedDr. Janka Kurajová Stopková, PhD.

Mgr. Jakub Podhorányi

Bratislava 2019

Obsah

ÚVOD	5
1 CHARAKTERISTIKA TESTOV EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B1, B2, C1	10
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B1	17
Všeobecné výsledky	17
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	17
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	19
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	20
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	20
Prepojenie úspešnosti a percentilu	21
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	21
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B1	24
Charakteristiky položiek	24
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	28
4 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B1	30
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek	32
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	34
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	35
5 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B1	39
6 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B2	41
Všeobecné výsledky	41
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	41
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	42
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa	43
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	43
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	44
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	44
Prepojenie úspešnosti a percentilu	45
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	45
7 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B2	48

Charakteristiky položiek	48
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	51
8 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B2	54
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek	56
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	58
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	59
9 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ, ÚROVEŇ B2	61
10 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ C1	63
Všeobecné výsledky	63
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	64
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	64
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	64
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	64
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	64
11 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ, ÚROVEŇ C1	66
Charakteristiky položiek	66
12 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ, ÚROVEŇ C1	67
13 ZÁVER A ODPORÚČANIA DO PRAXE	69
LITERATÚRA	71
PRÍLOHA	73

POUŽITÉ SKRATKY A POJMY

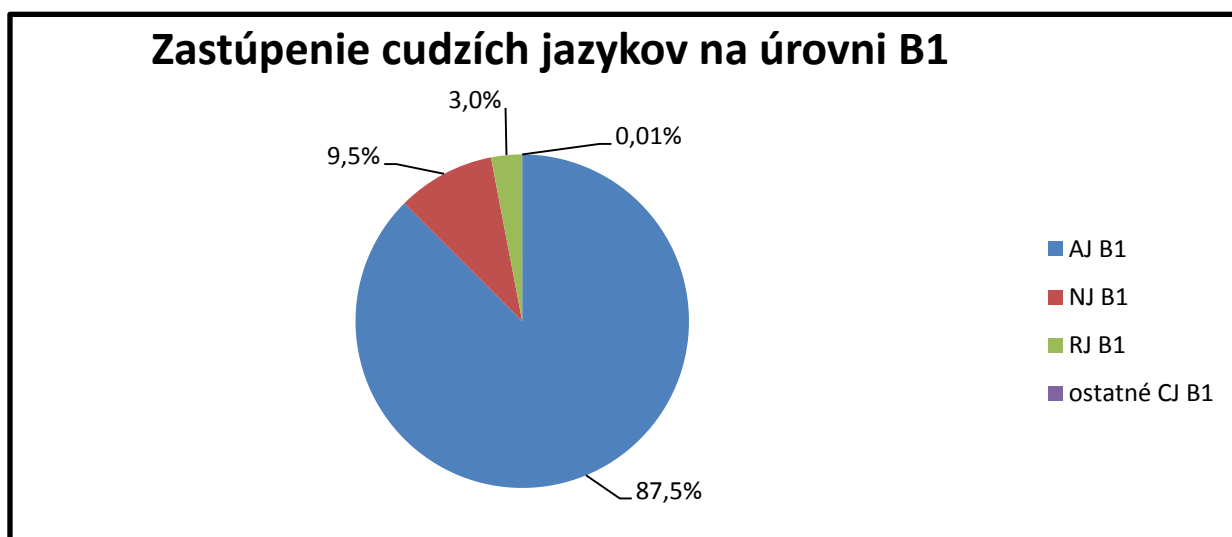
NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MS	maturitná skúška
CJ	cudzí jazyk
RJ	ruský jazyk
EČ	externá časť (maturitnej skúšky)
IČ	interná časť (maturitnej skúšky)
PFIČ	písomná forma internej časti (maturitnej skúšky)
ÚFIČ	ústna forma internej časti (maturitnej skúšky)
SERR	Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky vydaný Radou Európy
SOŠ	stredná odborná škola
SŠŠ	stredná športová škola
GYM	gymnázium
BA	Bratislavský (kraj)
BB	Banskobystrický (kraj)
KE	Košický (kraj)
NR	Nitriansky (kraj)
PO	Prešovský (kraj)
TN	Trenčiansky (kraj)
TT	Trnavský (kraj)
ZA	Žilinský (kraj)
P	percentuálny podiel žiakov
N	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
np	národný priemer
R19B1	označenie testu z ruského jazyka úroveň B1
R19B2	označenie testu z ruského jazyka úroveň B2
R19C1	označenie testu z ruského jazyka úroveň C1
Sig.	signifikancia, štatistická významnosť
P.Bis.	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka	otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre
úloha	súbor položiek viažucich sa na spoločný východiskový text, resp. nahrávku
časť	súbor úloh overujúcich schopnosti žiaka v jazykových kompetenciách a v komunikačných jazykových činnostiach a stratégiách

Úvod

Riadny termín externej časti maturitnej skúšky (EČ MS) a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z cudzích jazykov sa v školskom roku 2018/2019 konala dňa 13. marca 2019.

Na základe platnej legislatívy všetci žiaci gymnázií a SŠŠ so študijným odborom gymnázium maturovali z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ, konzervatórií a SŠŠ s ostatnými študijnými odbormi si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Žiaci bilingválnych stredných škôl, ktoré nemajú uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, povinne maturovali na úrovni C1 SERR.

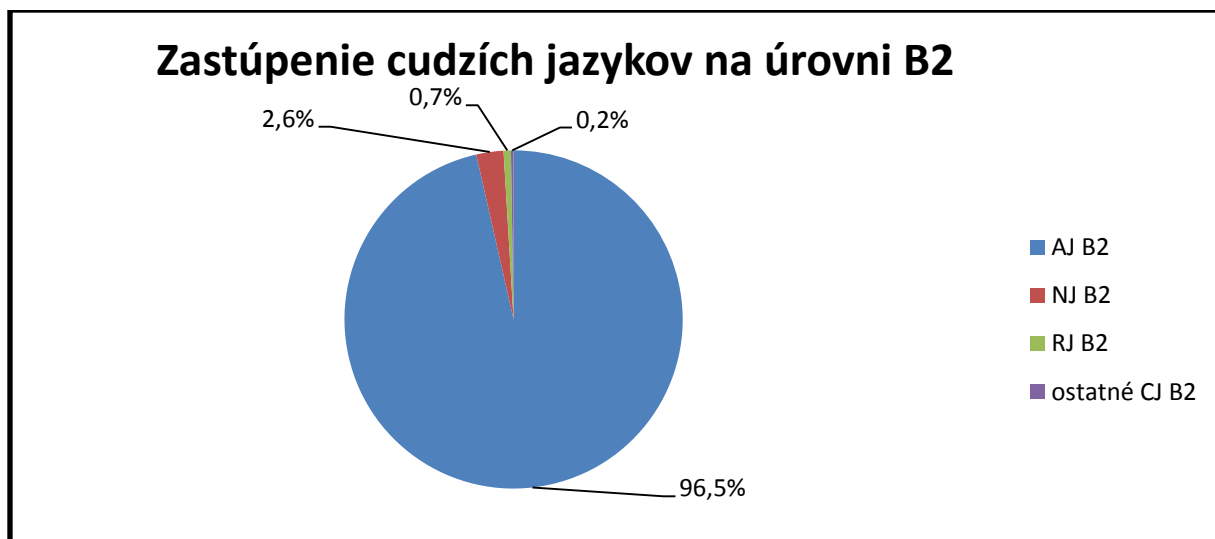
Test z ruského jazyka (RJ) úrovne B1 riešilo 666 žiakov z 94 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov úrovne B1 (22 545) predstavovalo 3,0 %. EČ MS z RJ úrovne B1 písalo 296 chlapcov (44,4 %) a 370 dievčat (55,6 %).

Obr. 1 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2019 — úroveň B1

V školskom roku 2018/2019 bola priemerná úspešnosť testu z RJ úrovne B1 43,4 %. Najvyššiu úspešnosť žiaci dosahovali v časti *Gramatika a lexika* (53,7 %), nasledovalo *Počúvanie s porozumením* (46,7 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť *Čítanie s porozumením* (29,9 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo 173 žiakov z celkového počtu 666, čo predstavuje 26,0 %.

Test z ruského jazyka (RJ) úrovne B2 riešilo 102 žiakov z 31 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov úrovne B2 (14 381) predstavovalo 0,7 %. EČ MS z RJ úrovne B2 písalo 27 chlapcov (26,5 %) a 75 dievčat (73,5 %).

Obr. 2 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2019 – úroveň B2

V školskom roku 2018/2019 bola priemerná úspešnosť z RJ úrovne B2 51,3 %. Najvyššiu úspešnosť žiaci dosahovali v časti *Počúvanie s porozumením* (60,0 %), nasledovala *Gramatika a lexika* (52,2 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť *Čítanie s porozumením* (41,7 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 10 žiakov z celkového počtu 102, čo predstavuje 9,8 %.

Test z ruského jazyka (RJ) úrovne C1 riešilo 52 žiakov z 1 školy, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov úrovne C1 (1 946) predstavovalo 2,7 %. EČ MS z RJ úrovne C1 písalo 16 chlapcov (30,8 %) a 36 dievčat (69,2 %).

Obr. 3 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2019 – úroveň C1

V školskom roku 2018/2019 bola priemerná úspešnosť z RJ úrovne C1 47,7 %. Najvyššiu úspešnosť žiaci dosahovali v časti *Používanie jazyka* (58,8 %), nasledovalo *Čítanie s porozumením* (44,6 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť *Počúvanie*

s porozumením (39,7 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo 7 žiakov z celkového počtu 52, čo predstavuje 13,5 % z počtu testovaných žiakov.

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov platí od školského roku 2012/2013 nasledovné hodnotenie úspešného zvládnutia maturitnej skúšky. Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky:

- a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo
- b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné v dostatočnej miere overiť v ÚFIČ MS. Vysoká objektivita, reliabilita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska. Predkladaná správa má za cieľ zhodnotiť korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1* (kolektív, 2019) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ* (kolektív, 2019).

V prvej kapitole správy sa venujeme charakteristike testov EČ MS z ruského jazyka úrovne B1, B2, C1. Hovoríme o štruktúre, špecifikácii jednotlivých častí testov a o proporčnom zastúpení položiek.

V druhej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka úrovne B1. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V tretej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B1, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V štvrtej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B1 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V piatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu písomnej formy internej časti MS z RJ, úroveň B1. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň B1, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V šiestej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka úrovne B2. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V siedmej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B2, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V ôsmej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B2 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti, a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V deviatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z RJ úrovne B2. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň B2, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V desiatej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka úrovne C1. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS.

V jedenástej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň C1, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov.

V dvanástej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z RJ, úroveň C1. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň C1, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, identifikujeme prípadné nedostatky v záujme skvalitnenia tvorby testov v budúcnosti a podávame odporúčania do praxe.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania, pedagógom i samotným žiakom pripravujúcim sa na maturitnú skúšku z ruského jazyka.

Hodnotené testy (test 19 2200 úrovne B1 a test 19 1908 úrovne B2) a *Kľúče správnych odpovedí* sú zverejnené na stránke www.nucem.sk, v sekcii Maturita 2019.

Test 19 1559 úrovne C1 z dôvodu nízkeho počtu testovaných žiakov nie je zverejnený. Z uvedeného dôvodu nebudeme pre tento test interpretovať obsahovú analýzu položiek jednotlivých častí testu.

1 Charakteristika testov EČ MS z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1

Test externej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka úroveň B1 je tvorený zo 60 úloh (čas na riešenie testu 100 minút), test úroveň B2 z 80 úloh (120 minút) a test úroveň C1 pozostáva z 90 úloh (150 minút), pričom každá správna odpoveď sa hodnotí celočíselne 1 bodom, nesprávna odpoveď 0 bodmi.

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedajú maturitné testy úrovni B1, B2 a C1 komunikačnej úrovni B1, B2 a C1 *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (SERR) vydaného Radou Európy, ktorý je určený maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, maturantom gymnázií, ako aj bilingválnych stredných škôl (bez medzinárodnej zmluvy), ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z ruského jazyka.

Testy rešpektujú obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.

Obsah testov úrovni B1 a B2 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň B1 a B2* z roku 2018 (ŠPÚ, Bratislava 2018), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2018, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu http://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/cielove-poziadavky-pre-mat-skusky/nove/rusky-jazyk-b1b2-2.pdf

Obsah testu úrovne C1 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň C1* z roku 2018 (ŠPÚ, 2018), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2018, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu http://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/cielove-poziadavky-pre-mat-skusky/nove/rusky-jazyk-c1.pdf

Cieľom testov je preveriť jazykové kompetencie žiaka v nižšie uvedených častiach testu. Test úrovne B1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (36) a úlohy s krátkou odpoveďou (24). Pokyny k úlohám sú vo vyučovacom jazyku (v slovenskom jazyku, pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku). Test úrovne B2 obsahuje úlohy s výberom odpovede (46) a úlohy s krátkou odpoveďou (34). Pokyny k úlohám sú v ruskom jazyku. Test úrovne C1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (64) a úlohy s krátkou odpoveďou (26). Pokyny k úlohám sú v ruskom jazyku.

Testy úrovni B1, B2, C1 pozostávajú z troch častí:

- počúvanie s porozumením,
- gramatika a lexika (úroveň B1 a B2)/používanie jazyka (úroveň C1),

- čítanie s porozumením.

Tab. 1 Rozloženie úloh v testoch EČ MS z ruského jazyka úroveň B1, B2, C1

EČ MS z RJ	Počúvanie s porozumením			Gramatika a lexika/Používanie jazyka			Čítanie s porozumením		
	B1	B2	C1	B1	B2	C1	B1	B2	C1
úlohy s výberom odpovede (ÚVO)	13	14	20	10	20	20	13	18	24
úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO)	7	6	10	10	20	10	7	7	6

V teste EČ MS úroveň B1 boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
 - úlohy na dopĺňovanie (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením, 3. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (2. úloha v časti Gramatika a lexika).
- **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**
 - multiple choice – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - multiple choice P/N/X (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie/možnosti A – J (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy typu: P/N + odsek (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úroveň B1 obsahoval 8 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **2 texty** v časti *Gramatika a lexika* (20 položiek – 25 minút),
- **3 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

V teste EČ MS úroveň B2 boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
 - úlohy na dopĺňovanie (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 3. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy na zmenu tvaru slova (2. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (3. úloha v časti Gramatika a lexika).
- **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**
 - multiple choice – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - multiple choice P/N/X (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),

- úlohy na priradovanie/možnosti A – J (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
- úlohy typu: P/N + odsek (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovně B2 obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **3 texty** v časti *Gramatika a lexika* (40 položiek – 45 minút),
- **3 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

V teste EČ MS úrovně C1 boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpověďou (ÚKO):**
 - úlohy na doplňovanie (zhrnutie textu) – (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 3 úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy na tvorbu slov – (2. úloha v časti Používanie jazyka).
- **úlohy s výberom odpověde (ÚVO):**
 - multiple choice – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením, 1. úloha v časti Používanie jazyka),
 - multiple choice – výber z 3 možností (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie možností A – H (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie (2. a 4. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovně C1 obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (30 položiek – čas na riešenie cca 40 minút),
- **2 texty** v časti *Používanie jazyka* (30 položiek – 40 minút),
- **4 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (30 položiek – 70 minút).

V testoch úrovní B1 a B2 mali žiaci v časti testu **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli informáciám v hovorenom prejave v ruskom jazyku. Cieľom tejto časti testu bolo preveriť schopnosť žiakov počúvať hovorený prejav, porozumieť podstatným myšlienkam obsahu a získať z neho informácie potrebné na vyriešenie úlohy. Úlohy testovali okrem celkového porozumenia textu aj pochopenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov a rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky (texty sú variabilné v rozsahu cca 400 – 600 slov úrovně B1, 450 – 650 slov úrovně B2) a k nim viažuce sa úlohy (13 úloh s výberom odpověde a 7 úloh s krátkou odpověďou), mali žiaci približne 30 minút. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom

si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy. Nakoniec mali ešte jednu minútu (úroveň B1) alebo 30 sekúnd (úroveň B2) na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je ruský jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, majú zreteľnú výslovnosť a primerané tempo reči. Texty neobsahovali slangové, špecifické, ani málo frekventované technické výrazy, tematicky boli blízke testovanej cieľovej skupine. Boli prevzaté z autentických materiálov z rôznych zdrojov masovokomunikačných prostriedkov. Nahrávky boli monologického (rozprávanie) aj dialogického charakteru (interview), bez rušivých a sprievodných zvukov.

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom viacerých možností a úlohy na dopĺňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne C1 mali žiaci v časti **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli dlhšiemu hovorenému prejavu na abstraktné a zložité témy v ruskom jazyku, pričom tento nie je zreteľne štruktúrovaný a vzťahy v ňom sú vyjadrené iba v náznakoch.

Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky a k nim viažuce sa úlohy (20 úloh s výberom odpovede a 10 úloh s krátkou odpoveďou), mali žiaci približne 40 minút. Špecifickou je 2. nahrávka, počas počúvania ktorej musia žiaci paralelne riešiť 2 bloky s úlohami 10 – 15 a 16 – 20. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy a nakoniec mali ešte 30 sekúnd na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je ruský jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú prevažne medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti. Texty môžu obsahovať aj väčšie množstvo autentického zvukového materiálu, ktorý môže byť čiastočne prednesený aj v subštandardnom rečovom prejave (idiolekt, sociolekt, dialekt) a môže obsahovať idiomatické výrazy alebo špecifické či odborné, v bežnej reči menej frekventované výrazy.

V rečovom prejave môžu niektoré časti nahrávok obsahovať aj sprievodné a rušivé zvuky. Nahrávky boli monologického (napr. oznamy, prednášky) a dialogického charakteru (napr. diskusie).

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom z viacerých možností a úlohy na dopĺňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, ale zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne B1 v časti **Gramatika a lexika** sa preverovali znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek z ruského jazyka úrovne B1 a ich správne použitie v kontexte. Žiaci mali dopĺňať adekvátne gramatické tvary na základe výberu z viacerých možností a dopĺňať do kontextu slová, ktoré mali k dispozícii v banke slov.

V teste úrovne B2 sa v tejto časti zisťovalo, ako vie žiak vhodne a správne doplniť do textu chýbajúcu lexiku, adekvátne gramatické tvary a ako vie zmeniť pôvodný tvar slova.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne B1 je 25 minút a v teste úrovne B2 45 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 10 ÚVO) v teste úrovne B1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 700 slov. Úlohy (20 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne B2 sa viazali k trom východiskovým textom v celkovom rozsahu 800 – 1000 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali úrovni B1 a B2 podľa SERR. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov pre úroveň B1 a 40 bodov pre úroveň B2. Pri hodnotení sa vychádzalo z *Kľúča správnych odpovedí*. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovne C1 v časti **Používanie jazyka** sa pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh testovalo, ako žiak zvládol osnovami predpísaný rozsah syntakticko-gramatických štruktúr a slovnej zásoby a ako je žiak schopný používať jazyk v rôznych kontextoch. K dispozícii boli 2 typy úloh, zameraných na použitie správnej gramatickej konštrukcie v kontexte a na základe kmeňa slova na doplnenie slova do kontextu v správnom lexikálnom tvare. Úlohy sú v rozsahu cieľových požiadaviek pre vyučovanie ruského jazyka ako 2. vyučovacieho jazyka.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne C1 je 40 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne C1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 800 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň.

Texty môžu byť rozšírené o lexiku z rôznych oblastí, najmä z oblasti populárno-vedeckej a odbornej, ale môžu obsahovať aj ekonomické, právne a technické výrazy z bežného života. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali komunikačnej úrovni C1 SERR.

V testoch úrovni B1 a B2 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy na priradovanie, určenie správnosti alebo nesprávosti výpovede a na dopĺňovanie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, didakticky upravené pre úrovne B1 a B2. Tematicky zodpovedali cieľovým požiadavkám a vzdelávacím štandardom danej úrovne ruského

jazyka. Texty neobsahovali slangové výrazy, ani dialektizmy, obsahovali však určité percento neznámej slovnej zásoby, čím sa overovalo, či žiaci dokážu odhadnúť jej význam z kontextu. Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu a rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí. Cieľom tejto časti bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne čítať rôzne texty v ruskom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na vyriešenie úloh.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút.

V testoch pre úrovně B1 a B2 sa k trom textovým ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň B1 je spolu približne 900 – 1000 slov a pre úroveň B2 1000 – 1100) viazalo 13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovně C1 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako vie žiak dôsledne čítať široké spektrum náročných, dlhších textov v ruskom jazyku ako druhom vyučovacom jazyku, porozumieť im a získať z nich potrebné informácie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, ktoré môžu obsahovať aj odbornú terminológiu, slangové výrazy a hovorový štýl je v nich prípustný. Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom alebo nesúvislým textom (diagramy, tabuľky, obrázky), z ktorých musí žiak tiež vedieť získať potrebné informácie.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, rozpoznanie dôležitosti informácií, identifikáciu jemných významových odtieňov, postojov a názorov, ktoré sú len naznačené.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 70 minút.

V testoch pre úroveň C1 sa k štyrom ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň C1 spolu je približne 2400 slov) viazalo 24 úloh s výberom odpovede a 6 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

Pre účely EČ MS z ruského jazyka úrovně B1, B2 a C1 boli vytvorené dve formy testov, ktoré sa líšili poradím úloh, resp. pri úlohách s výberom odpovede poradím alternatív odpovede.

Žiaci svoje odpovede nepíšu priamo do testových zošitov, ale do samoprepisovacích odpoveďových hárkov (OH). Kópie OH overí žiak podpisom, originály podpíšu po vyhodnotení obidvaja hodnotitelia a predseda predmetovej maturitnej komisie. Oddelené kópie bez zásahu hodnotiteľov a predsedu predmetovej maturitnej komisie sú archivované v školách. Hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou vykonávajú hodnotitelia pod externým dozorom podľa *Kľúča správnych odpovedí* a centrálne vypracovaných pokynov na hodnotenie. Výnimkou je hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou testu úrovně C1, ktoré prebiehalo v NÚCEM. Originály všetkých druhov OH sú následne zaslané na centrálne

spracovanie, následne skenované a automaticky vyhodnocované a postúpené na štatistické spracovanie v SPSS softvéri.

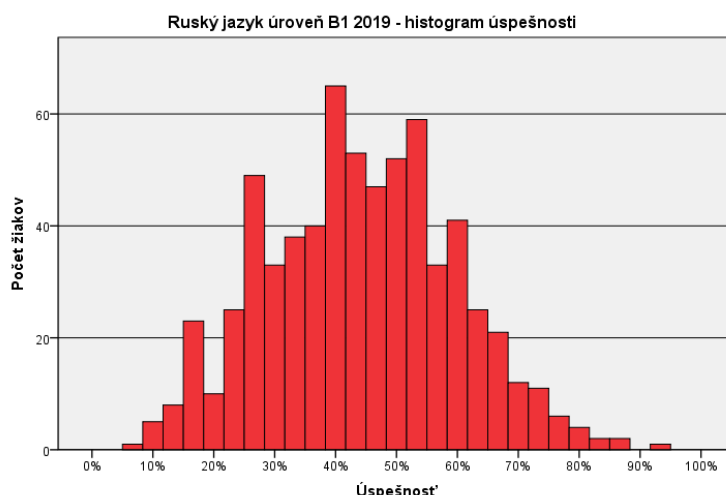
2 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka, úroveň B1

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 2 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré umožňujú interpretáciu vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 2 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie s porozumením	Gramatika a lexika	Čítanie s porozumením	Spolu
Počet testovaných žiakov	666	666	666	666
Maximum	95,0	100,0	85,0	91,7
Minimum	5,0	5,0	,0	6,7
Priemer	46,7	53,7	29,9	43,4
Štandardná odchýlka	18,5	19,8	17,7	15,2
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,7	,8	,7	,6
Cronbachovo alfa	,732	,772	,767	,874
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,6	9,4	8,5	5,4

Obr. 4 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ B1 2019

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 2 a z histogramu (pozri obrázok 4) predpokladáme vysokú náročnosť testu pre testovanú populáciu.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií a SŠŠ so študijným odborom gymnázium maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ, konzervatórií a SŠŠ iného študijného odboru si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Z tohto dôvodu je národný priemer testu EČ MS RJ úroveň B1 tvorený výsledkami žiakov SOŠ, konzervatórií a SŠŠ. Test EČ MS úrovne

B1 z ruského jazyka riešilo 666 žiakov z 94 škôl, pričom vo všetkých prípadoch išlo o stredné odborné školy.

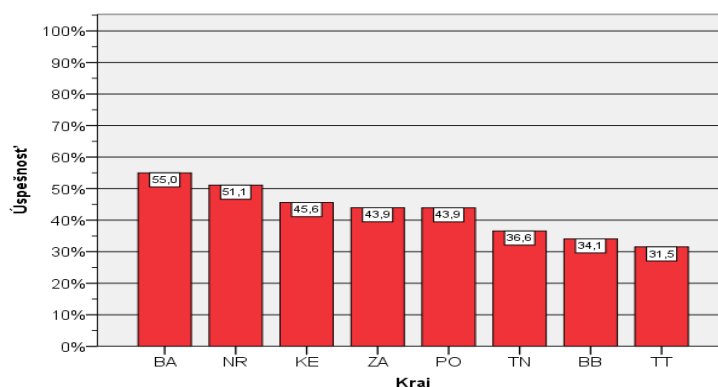
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 3 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z ruského jazyka úroveň B1 v rámci EČ MS 2019.

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	1	1,1%	2	0,3%
	TT	4	4,3%	12	1,8%
	TN	6	6,4%	46	6,9%
	NR	11	11,7%	41	6,2%
	ZA	9	9,6%	58	8,7%
	BB	6	6,4%	39	5,9%
	PO	37	39,4%	323	48,5%
	KE	20	21,3%	145	21,8%
	Spolu	94	100,0%	666	100,0%

Graf na obrázku 5 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 5 Priemerné úspešnosti testu RJ B1 2019 podľa kraja

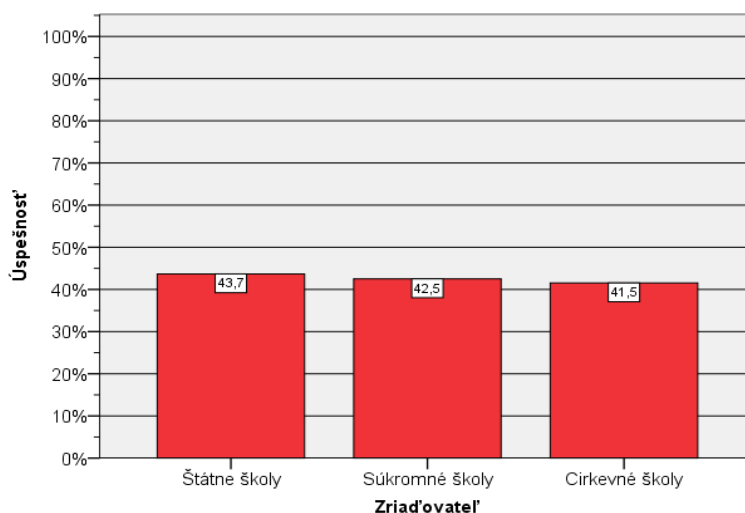
Žiaci TN kraja dosiahli stredne vecne významne horšie výsledky oproti národnému priemeru, zatiaľ čo žiaci Nitrianskeho kraja dosiahli stredne vecne významne lepšie výsledky oproti národnému priemeru. Žiaci Banskobystrického kraja dosiahli silne vecne významne horšie výsledky oproti národnému priemeru. Najvyšší počet maturujúcich žiakov na úrovni B1 z ruského jazyka bol z Prešovského kraja – skoro polovica testovaných žiakov.

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 4 uvádzame počet štátnych, súkromných a cirkevných škôl, ako aj počty žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z ruského jazyka.

Tab. 4 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	72	76,6%	555	83,3%
	Súkromné školy	19	20,2%	83	12,5%
	Cirkevné školy	3	3,2%	28	4,2%
	Spolu	94	100,0%	666	100,0%

Obr. 6 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – RJ B1 2019

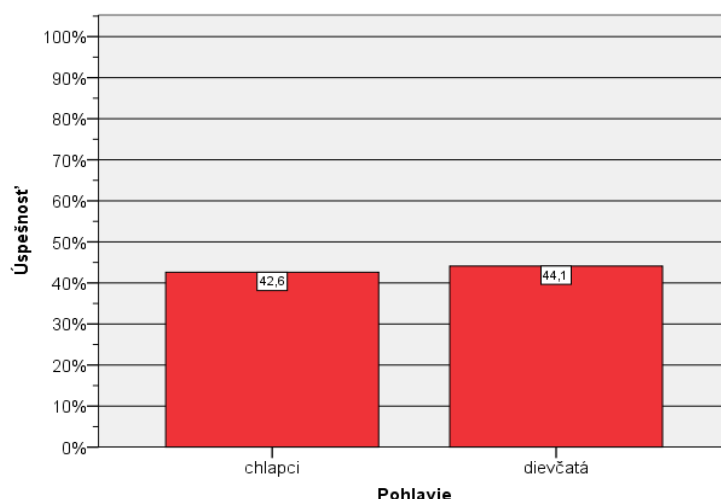
Rozdiely medzi zriaďovateľmi neboli vecne významné. .

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Dievčatá boli v teste úspešnejšie (44,1 %) ako chlapci (42,6 %), avšak rozdiely medzi chlapcami a dievčatami neboli vecne významné.

Tab. 5 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	296	44,4%
	dievčatá	370	55,6%
	Spolu	666	100,0%

Obr. 7 Úspešnosť podľa pohlavia – RJ B1 2019

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 173 žiakov, čo predstavovalo 26,0 % z celkového počtu 666 žiakov maturujúcich z ruského jazyka úroveň B1. Títo žiaci v EČ MS z ruského jazyka úroveň B1 neuspeli. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 6 a 7.

Tab. 6 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou podľa pohlavia a druhu školy $\leq 33,0$ %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ	85	88	173
Spolu		85	88	173

Tab. 7 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ	49,1 %	50,9 %	100,0 %
Spolu		49,1 %	50,9 %	100,0 %

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nesplnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 8 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ B1

		Termín MS			Spolu
		RT	OT	NT	
Úspešnosť žiaka v EČ MS a PFIČ MS	EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25	477	0	0	477
	EČ MS > 33 a PFIČ MS $\leq$ 25	15	3	0	18
	EČ MS $\leq$ 33 a PFIČ MS > 25	146	0	0	146
	EČ MS $\leq$ 33 a PFIČ MS $\leq$ 25	21	3	1	25
Spolu		659	6	1	666

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Neúspešných v oboch častiach MS v riadnom termíne bolo 21 žiakov (3,2 %).

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý vyjadruje poradie v súbore testovaných žiakov, sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení. V tabuľke 9 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

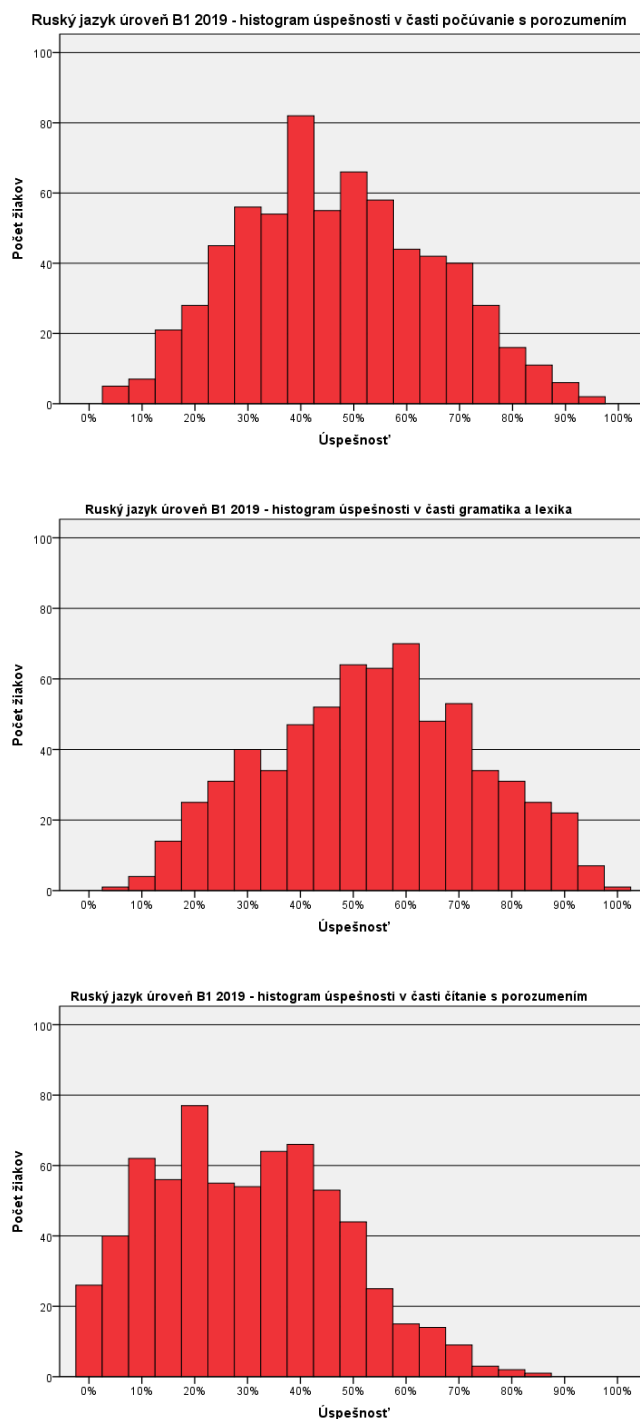
Tab. 9 Prepojenie úspešnosti a percentilu – RJ B1 2019

	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
1	6,7	,0	1
2	8,3	,1	3
3	10,0	,6	2
4	11,7	,9	2
5	13,3	1,2	6
6	15,0	2,1	7
7	16,7	3,1	10
8	18,3	4,6	8
9	20,0	5,8	10
10	21,7	7,3	6
11	23,3	8,2	19
12	25,0	11,0	14
13	26,7	13,1	15
14	28,3	15,4	21
15	30,0	18,5	33
16	31,7	23,4	19
17	33,3	26,2	20
18	35,0	29,2	18
19	36,7	31,9	22
20	38,3	35,2	23
21	40,0	38,6	42
22	41,7	44,9	34
23	43,3	49,9	19
24	45,0	52,8	25

25	46,7	56,5	22
26	48,3	59,8	22
27	50,0	63,0	30
28	51,7	67,5	33
29	53,3	72,4	27
30	55,0	76,5	14
31	56,7	78,5	19
32	58,3	81,4	22
33	60,0	84,6	19
34	61,7	87,5	12
35	63,3	89,3	13
36	65,0	91,2	12
37	66,7	93,0	9
38	68,3	94,3	9
39	70,0	95,7	3
40	71,7	96,1	3
41	73,3	96,6	8
42	75,0	97,8	6
43	78,3	98,7	2
44	80,0	99,0	2
45	83,3	99,3	2
46	85,0	99,6	2
47	91,7	99,9	1

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 8 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ B1 2019

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Gramatika a lexika* (53,7 %), nasledovalo *Počúvanie s porozumením* (46,7 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (29,9 %).

V časti *Počúvanie s porozumením* žiaci dosiahli vyššiu úspešnosť v položkách, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť nosnú informáciu (často podstatné meno alebo sloveso) obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu. Primerane úspešní boli žiaci aj pri riešení úloh, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie informácii, na základe ktorej bolo potrebné vybrať

správne tvrdenie. Najväčšie problémy mali žiaci s riešením úloh s krátkou odpoveďou, ktorých vyriešenie si vyžadovalo detailné porozumenie vypočutej informácie.

V časti *Gramatika a lexika* boli najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností, v ktorých žiaci najistejšie ovládali časovanie slovies a skloňovanie podstatných mien. Najväčšie problémy im spôsobovali položky zamerané na výber správnej lexikálnej jednotky, resp. výber z banky slov.

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na globálne porozumenie textu, čiže žiaci mali priradiť k jednotlivým informáciám tvrdenie. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách, kde na základe prečítaného textu mali doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Tento fakt podmieňuje aj to, že daná úloha sa nachádza na konci testu.

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B1

Testy EČ MS z ruského jazyka sú testami relatívneho výkonu, takzvané NR testy (*Norm Referenced*). Cieľom takéhoto testu je vzájomne porovnať výsledky žiakov a zoradiť ich podľa dosiahnutej úspešnosti. NR testy musia nevyhnutne obsahovať položky s rôznym stupňom obťažnosti, aby rozlíšili žiakov. Opakom takýchto testov sú testy overovacie – CR (*Criterion Referenced*), označované ako testy absolútneho výkonu, ktorých cieľom je overiť, či si žiak osvojil určité poznatky a zručnosti, ktoré sú vopred stanovené ako podstatné. Výsledok žiaka sa neporovnáva s výsledkami iných žiakov, ale s vopred určenými kritériami. V týchto testoch by mal byť zastúpený každý tematický celok učiva, reprezentovaný dostatočným počtom úloh.

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu.

V školskom roku 2018/2019 riešili žiaci maturitný test úroveň B1 v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola rovnaká. Formu 19 2200 písalo 338 žiakov, formu 19 9718 písalo rovnako 328 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy možno považovať za ekvivalentné.

Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám formy 19 2200. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita 2019.

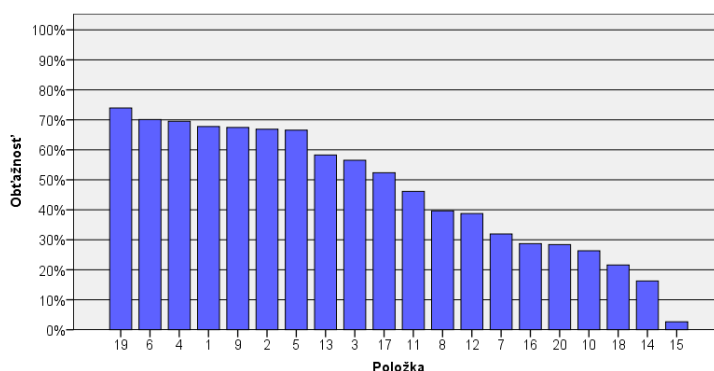
Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky.

Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú bližšie objasnené v prílohe tejto správy.

Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu.

Z obrázka č. 9 je vidieť, že v časti *Počúvanie s porozumením* bola najlepšie riešenou položkou položka č. 19 (74,0 %), kým položka č. 15 (2,7 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 9 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením

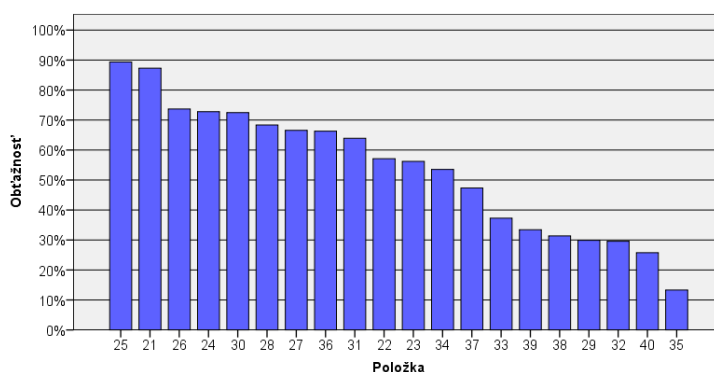
Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky č. 14 – 20), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy iba jedno slovo do textu s chýbajúcimi slovami. V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku č. 15 z tohto typu úlohy, ktorej hodnota obťažnosti bola 2,7 %, teda bola pre žiakov veľmi obťažná:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
15	Дягилев однажды пригласил в театр своего друга Пабло Пикассо, чтобы _____ один из балетов. <i>správna odpoveď: оформить</i>	3	2,7 %

Vysokú úspešnosť riešenia mala položka č. 19 (74,0 %), zameranej na detailné porozumenie vypočutého. Danú položku zaraďujeme medzi ľahké. Dobre rozlíšila v teste lepších žiakov od slabších.

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
19	Они разошлись, но Ольга _____ хотела с ним развестись. <i>správna odpoveď: не</i>	3	74,0 %

V časti *Gramatika a lexika* žiakom spôsobovali problémy úlohy zamerané na výber z banky slov. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného doplniť správne slovo do textu. Naopak, najmenej obťažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností. Najvyššiu úspešnosť dosiahla položka č. 25 (89,3 %) a najnižšiu položka č. 35 (13,3 %), pričom obidve položky nedostatočne rozlíšili jednotlivé výkonnostné skupiny.

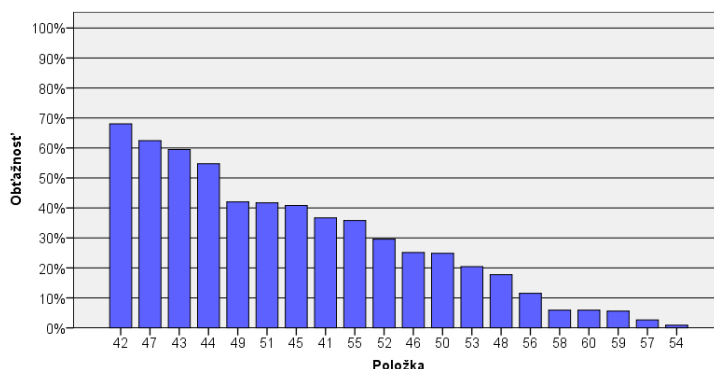
Obr. 10 Graf obtížnosti položiek – gramatika a lexika

Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 25 a 35, teda veľmi ľahkej a veľmi obtížnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
25	На отдельных участках поверхности нашего _____ спроецированы многие органы. (A) языку (B) языком (C) языка (D) языке <i>správna odpoveď: (C)</i>	1	89,3 %

položka číslo	úloha – výber z banky slov	časť	%
35	Когда ты читаешь _____ авторов, которые хорошо пишут, привыкаешь хорошо говорить (Ф. Вольтер). <i>správna odpoveď: произведения</i>	2	13,3 %

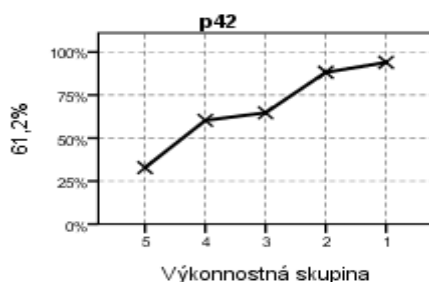
V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky (č. 41 – 47), ktoré boli zamerané na globálne porozumenie textu. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 54 – 60), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie. Zároveň pri položkách č. 54 – 60 sa objavila zvýšená nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť. Najľahšou položkou v časti *Čítanie s porozumením* bola položka č. 42 (68,0 %) a najobtížnejšou bola položka č. 54 (0,9 %).

Obr. 11 Graf obtížnosti položiek – čítanie s porozumením

V nasledujúcej tabuľke uvádzame znenie a riešenie najľahšej položky (č. 42) v časti *Čítanie s porozumením*, ktorá zároveň veľmi dobre rozlíšila 1. a 5. výkonnostnú skupinu. Správne riešenie je podčiarknuté.

položka číslo	úloha na prirad'ovanie	časť	%
42	Поверх перчаток не надевают кольцо, но браслет позволителен. Чем темнее на улице, тем дороже украшения. Бриллианты раньше считались украшением для вечера и замужних дам, однако в последнее время стало позволительно носить бриллианты и днём. На девушках и дамах серьги-гвоздики с бриллиантом вполне уместны. (A) Зонт никогда не сушится в раскрытом состоянии – ни в офисе, ни в гостях. (B) Мужчина никогда не носит женскую сумку. <u>(C) Сегодня принято носить драгоценные украшения и в серые будни.</u> (D) Темы-табу для светской беседы: политика, религия, здоровье, деньги. (E) Этикетом тоже предусмотрена оплата заказов в ресторанах. (F) Говорить во всеуслышание о том, что вы сидите на диете – дурной тон. (G) Обсуждать отсутствующих, то есть, попросту сплетничать, недопустимо. (H) Никогда не приходите в гости без звонка. (I) К каждому человеку не положено обращаться на «вы». (J) В автомобиле наиболее престижным считается место позади водителя.	1	68,0 %

Obr. 12 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 42 testu RJ B1 2019

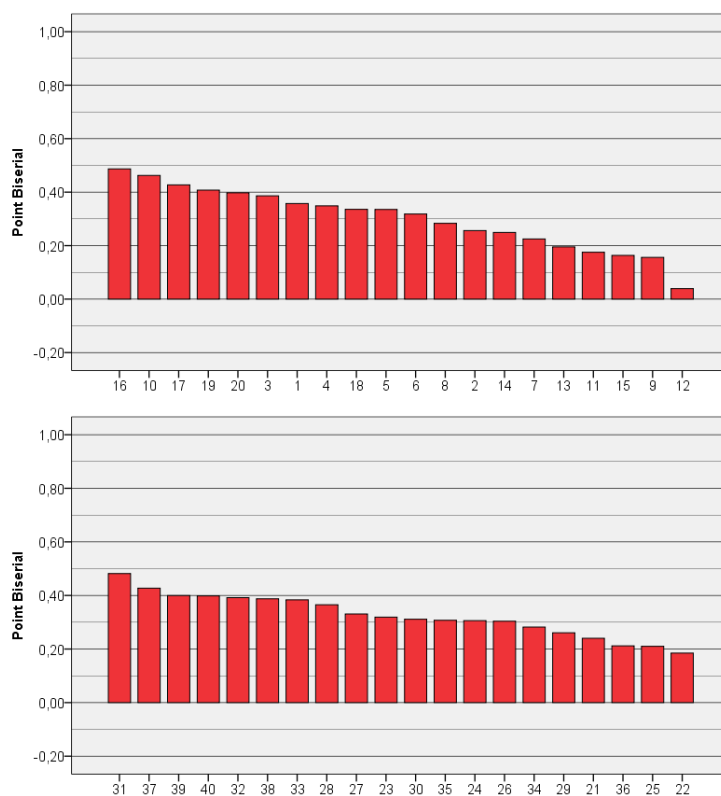
K najobťažnejším položkám v tejto časti testu patrila položka č. 54:

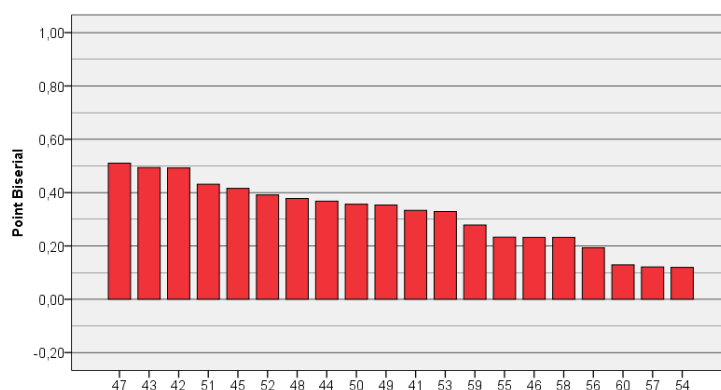
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
54	_____ называется комплекс мер по сохранению и восстановлению окружающей среды. <i>správna odpoveď: Природоохраной</i>	3	0,9 %

Táto položka mala aj vysokú neriešenosť (68,6 %).

Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

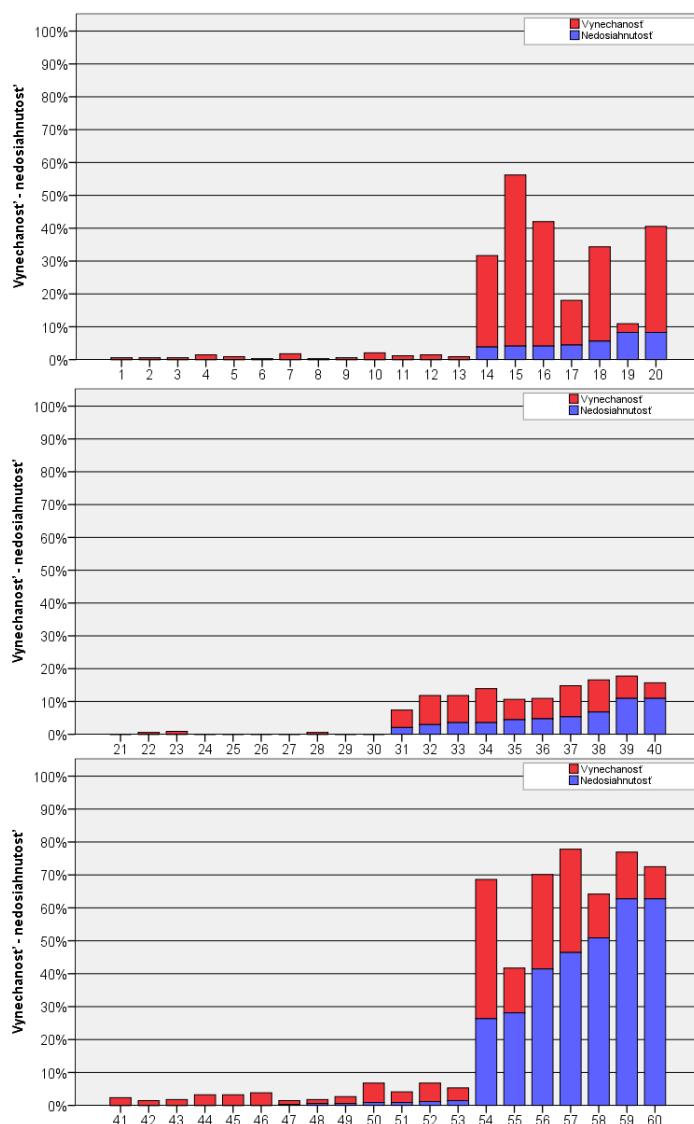
V teste bolo 23 položiek s nepriaznivou hodnotou P. Biserial (menšou ako 0,30). Na obrázku 13 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

Obr. 13 Grafy korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu

Na obrázku 14 uvádzame grafy neriešenosti jednotlivých položiek. V 3. časti *Počúvania s porozumením* bola preukázaná vo väčšej miere vynechanosť a neriešenosť a v časti *Čítanie s porozumením* bola v posledných položkách vo väčšej miere preukázaná nedosiahnutosť a neriešenosť. Bližšie sa im však budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Obr. 14 Grafy neriešenosti podľa jednotlivých zručností

4 Analýza položiek testu EČ MS z RJ, úroveň B1

V tabuľkách 10 – 12 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste, rozdelené podľa jednotlivých zručností.

Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa určitým spôsobom vymykajú z rámca ideálnej položky, teda takej, ktorej všetky uvedené hodnoty spĺňajú predpísané normy kvality. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti *Počúvanie s porozumením* v týchto položkách č. 1, 3 – 6, 10, 17 a 19. Položky č. 7, 11 – 15 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 2, 7 – 9, 11 – 15 mali nepriaznivé hodnoty P. Biseriál. Položky č. 14 – 16, 18 a 20 mali tiež vysokú vynechanosť a neriešenosť.

Tab. 10 Súhrnné charakteristiky položiek – *Počúvanie s porozumením*

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biseriál
1	67,8	58,2	,00	,59	,59	,36
2	66,9	52,2	,00	,59	,59	,26
3	56,5	62,7	,00	,59	,59	,39
4	69,5	59,7	,00	1,48	1,48	,35
5	66,6	50,7	,00	,89	,89	,34
6	70,1	41,8	,00	,30	,30	,32
7	32,0	28,4	,00	1,78	1,78	,23
8	39,6	31,3	,00	,30	,30	,28
9	67,5	38,8	,00	,59	,59	,16
10	26,3	43,3	,00	2,07	2,07	,46
11	46,2	28,4	,00	1,18	1,18	,18
12	38,8	-1,5	,00	1,48	1,48	,04
13	58,3	22,4	,00	,89	,89	,20
14	16,3	26,9	3,85	27,81	31,66	,25
15	2,7	6,0	4,14	52,07	56,21	,16
16	28,7	73,1	4,14	37,87	42,01	,49
17	52,4	76,1	4,44	13,61	18,05	,43
18	21,6	47,8	5,62	28,70	34,32	,34
19	74,0	61,2	8,28	2,66	10,95	,41
20	28,4	46,3	8,28	32,25	40,53	,40

V časti *Gramatika a lexika* mali všetky parametre priaznivé položky č. 23 – 24, 26 – 28, 30 – 33, 37 – 40. Položky č. 21, 25, 35 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 21 – 22, 25, 29, 34 a 36 mali nevyhovujúci P. Biseriál.

Tab. 11 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
21	87,3	29,9	,00	,00	,00	,24
22	57,1	38,8	,00	,59	,59	,18
23	56,2	53,7	,00	,89	,89	,32
24	72,8	43,3	,00	,00	,00	,31
25	89,3	23,9	,00	,00	,00	,21
26	73,7	41,8	,00	,00	,00	,30
27	66,6	47,8	,00	,00	,00	,33
28	68,3	55,2	,00	,59	,59	,37
29	29,9	40,3	,00	,00	,00	,26
30	72,5	53,7	,00	,00	,00	,31
31	63,9	70,1	2,07	5,33	7,40	,48
32	29,6	44,8	2,96	8,88	11,83	,39
33	37,3	52,2	3,55	8,28	11,83	,38
34	53,6	49,3	3,55	10,36	13,91	,28
35	13,3	23,9	4,44	6,21	10,65	,31
36	66,3	35,8	4,73	6,21	10,95	,21
37	47,3	65,7	5,33	9,47	14,79	,43
38	31,4	58,2	6,80	9,76	16,57	,39
39	33,4	56,7	10,95	6,80	17,75	,40
40	25,7	47,8	10,95	4,73	15,68	,40

V časti *Čítanie s porozumením* boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 41 – 45, 47 a 49 – 53. Položky č. 54 a 56 – 60 mali nevyhovujúcu citlivosť. V tejto časti sa tiež vyskytli položky s vysokou neriešenosťou a nedosiahnutosťou (č. 54 – 60) a vynechanosťou (č. 54, 56 – 57). Nevyhovujúci P. Biserial mali položky č. 46, 54 – 60.

Tab. 12 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
41	36,7	50,7	,00	2,37	2,37	,33
42	68,0	61,2	,00	1,48	1,48	,49
43	59,5	67,2	,00	1,78	1,78	,49
44	54,7	52,2	,00	3,25	3,25	,37
45	40,8	59,7	,00	3,25	3,25	,42
46	25,1	41,8	,00	3,85	3,85	,23
47	62,4	74,6	,30	1,18	1,48	,51
48	17,8	37,3	,59	1,18	1,78	,38
49	42,0	58,2	,59	2,07	2,66	,35
50	24,9	44,8	,89	5,92	6,80	,36
51	41,7	55,2	,89	3,25	4,14	,43
52	29,6	46,3	1,18	5,62	6,80	,39
53	20,4	41,8	1,48	3,85	5,33	,33
54	,9	3,0	26,33	42,31	68,64	,12
55	35,8	37,3	28,11	13,61	41,72	,23
56	11,5	20,9	41,42	28,70	70,12	,19
57	2,7	6,0	46,45	31,36	77,81	,12
58	5,9	11,9	50,89	13,31	64,20	,23
59	5,6	13,4	62,72	14,20	76,92	,28
60	5,9	7,5	62,72	9,76	72,49	,13

Pri posledných položkách v časti *Počúvanie s porozumením* sme zaznamenali vyššiu vynechanosť a neriešenosť, pričom v časti *Čítanie s porozumením* sme zaznamenali vyššiu vynechanosť, neriešenosť a aj nedosiahnutosť. Spomínané negatívne javy v časti *Počúvanie s porozumením* podmieňuje aj fakt, že tento typ úlohy si vyžaduje porozumenie špecifickým

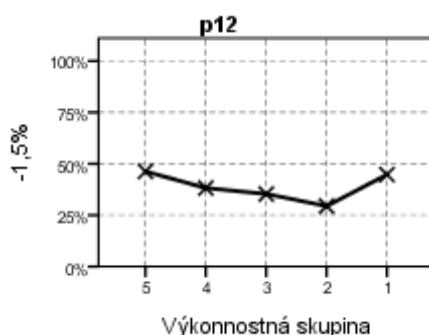
a dôležitým detailom a v časti *Čítanie s porozumením* si tento typ úlohy vyžaduje ovládanie slovnej zásoby a schopnosť logického prepojenia informácií, ktoré pri vypracovaní položiek nie sú v tom poradí, v akom sú usporiadané v texte.

Z uvedeného dôvodu vychádzajú pri štatistickej analýze neželané hodnoty (farebne vyznačené v tabuľke 12) aj v ďalších vlastnostiach charakterizujúcich uvedené položky, ktoré s ich vysokou neriešenosťou priamo súvisia (nedosiahnutosť, vynechanosť a obťažnosť položky).

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti *Počúvanie s porozumením* dosiahli výrazne nízku hodnotu citlivosti (položky č. 7, 11 – 15), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov v teste.

Úspešnosť položky č. 12 bola 38,8 %, pričom citlivosť vykazuje zápornú hodnotu (-1,5), čo znamená, že v teste žiaci 5. výkonnostnej skupiny mali vyššiu úspešnosť ako žiaci 1. Výkonnostnej skupiny. S veľkou pravdepodobnosťou si slabší žiaci náhodne vybrali správnu odpoveď. Lepší žiaci si v prevažnej miere vybrali nesprávnu odpoveď distraktor (C).

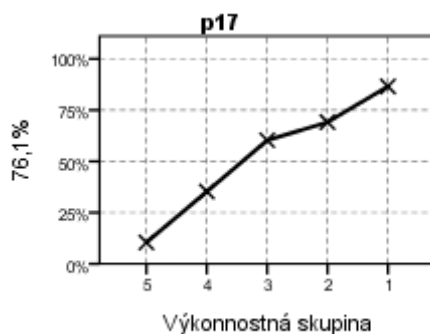

Obr. 15 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 12 testu RJ B1 2019

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
12	Некоторые стеклянные экспонаты были сильно повреждены, но реставраторы им вернули подлинную форму. (A) верно (B) неверно (C) в тексте не упомянуто správna odpoveď: (B)	2	38,8 %

Obťažnosť položky č. 17 bola 52,4 %, pričom táto položka veľmi dobre rozlíšila všetky výkonnostné skupiny.

Obr. 16 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 17 testu RJ B1 2019

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
17	Они обвенчались в русском _____ в Париже. <i>správna odpoveď: собопе</i>	3	52,4 %

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu za problematické v časti *Počúvanie s porozumením* považujeme položky č. 2, 7 – 9, 11 – 15.

Tab. 13 Tabuľky položkovej analýzy – položky č. 02, 07 – 09 testu RJ B1 2019

		A02	B02	C02	D02	X02
1	P. Bis.	,26	-,08	-,13	-,16	-,11
2	p	,67	,15	,09	,09	,01
3	N	226,00	50,00	31,00	29,00	2,00

		A07	B07	C07	D07	X07
1	P. Bis.	,00	-,11	-,17	,23	-,06
2	p	,37	,17	,12	,32	,02
3	N	126,00	57,00	41,00	108,00	6,00

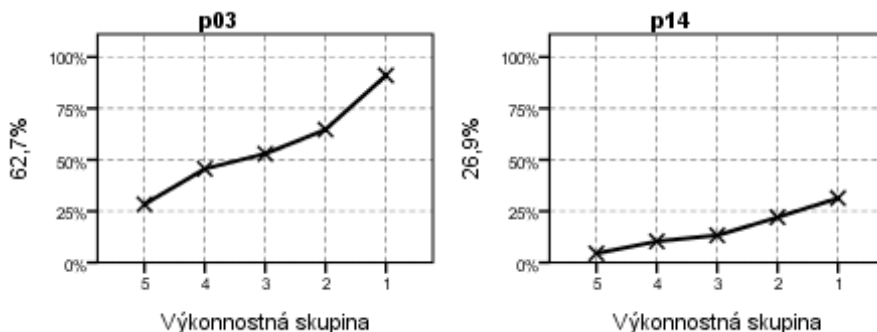
		A08	B08	C08	X08
1	P. Bis.	-,14	,28	-,23	-,09
2	p	,51	,40	,09	,00
3	N	174,00	134,00	29,00	1,00

		A09	B09	C09	X09
1	P. Bis.	,16	-,09	-,10	-,11
2	p	,67	,24	,08	,01
3	N	228,00	82,00	26,00	2,00

V nasledujúcej tabuľke ako príklady uvedieme položku č. 3 (56,5 %), prihliadajúc na ďalšie parametre tejto položky a položku č. 14 (16,3 %), ktorej parametre ako obťažnosť, citlivosť, vynechanosť, neriešenosť a P. Biseriál boli nevyhovujúce.

Tab. 14 Tabuľka položkovej analýzy – položka č. 03 testu RJ B1 2019

	Var1	A03	B03	C03	D03	X03
1	P. Bis.	-,22	-,16	-,15	,39	-,11
2	p	,13	,19	,11	,57	,01
3	N	45,00	63,00	37,00	191,00	2,00

Obr. 17 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 03 a 14 testu RJ B1 2019

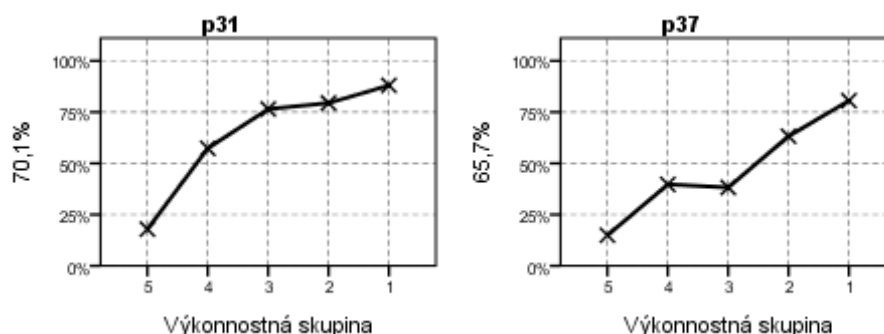
položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
03	Соперницам Евгении Медведевой не _____ полагаться на то, что в следующий раз они могут надеяться на победу. (A) нужно (B) надо (C) следует (D) стоит <i>správna odpoveď: (D)</i>	1	56,5 %

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
14	В начале XX века Дягилев _____ Париж своими «Русскими сезонами». <i>správna odpoveď: поразил</i>	3	16,3 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

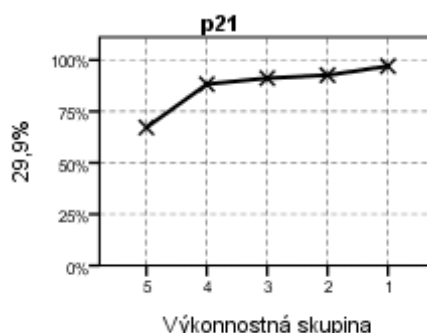
V časti *Gramatika a lexika* sa nachádzajú 4 položky, ktoré charakterizujeme ako stredne obťažné. Výnimku tvoria položky č. 24 a 26 – 28, 30 – 31 a 36, ktoré boli ľahké, položky č. 21 a 25 veľmi ľahké.

Na druhej strane položky č. 29, 32 – 33 a 38 – 40 boli obťažné a položka č. 35 veľmi obťažná. Táto časť testu pozostávala z dvoch typov úloh: pri položkách č. 21 – 30 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede a pri položkách č. 31 – 40 vyberali správne slovo do textu z ponúkutej banky slov. Všetky položky, až na položky č. 21, 25 a 35 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 (žiaci v teste najmenej úspešní) vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 (najúspešnejší žiaci v teste) boli v riešení vysoko úspešní.

Obr. 18 Grafy distribúcie úspešnosti – výber položiek z časti Gramatika a lexika, test RJ B1 2019

Ako problematická sa javila položka č. 21, ktorá nedostatočne rozlíšila žiakov všetkých výkonnostných skupín, a popritom mala aj nevyhovujúci P. Biseriál a vysoké percento úspešnosti (87,3 %).

Obr. 19 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 21, RJ B1 2019

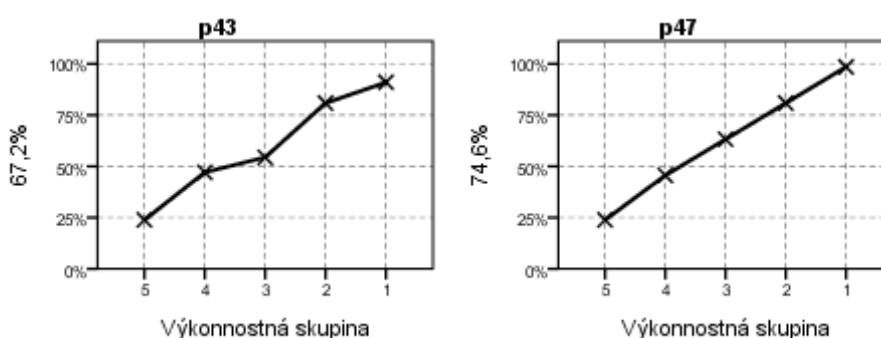
Znenie a riešenie analyzovanej položky č. 21, ktorej graf sme uviedli, bolo nasledovné:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
21	Они прочно укрепляются на _____, дёснах и языке, но имеют страшные названия. (A) зубам (B) зуба (C) зубах (D) зубе správna odpoveď: (C)	1	87,3 %

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z grafu neriešenosti na obr. 20 a z tabuľky č. 12 je viditeľná nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť poslednej úlohy testu – dopĺňovanie slov do viet (ÚKO), obzvlášť v posledných položkách. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného textu doplniť vhodné lexikálne jednotky do viet, pričom informácie v texte neboli v tom poradí, v akom bola podaná informácia v texte. Najvyššiu úspešnosť dosahovali žiaci v položkách, ktoré boli zamerané na globálne porozumenie textu, čiže žiaci mali priradiť k jednotlivým informáciám tvrdenie.

Položky č. 54, 56 – 60 neboli z hľadiska citlivosti v norme, hlavne z dôvodu veľmi nízkej úspešnosti týchto položiek, ktorá bola spôsobená aj vysokou neriešenosťou. Nízkou koreláciu položky so zvyškom testu mali položky č. 45, 54 – 60. Za veľmi obťažné položky možno považovať položky č. 48 (17,8 %), 54 (0,9 %), 56 (11,5 %), 57 (2,7 %), 58 (5,9 %), 59 (5,6 %) a 60 (5,9 %). Položky č. 54 a 56 – 57 mali vysokú vynechanosť, položky č. 54 – 60 mali vysokú neriešenosť a nedosiahnutosť. V nasledujúcom grafe (obr. 20) a obsahovej analýze uvedieme č. 43 a 47, ktoré veľmi dobre rozlíšili v teste najúspešnejších a najmenej úspešných žiakov. Položku č. 43 charakterizujeme ako stredne obťažnú a položku č. 47 ako ľahkú. Správne riešenie v položke č. 43 je podčiarknuté a v položke č. 47 uvedieme už len správne riešenie.

Obr. 20 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 43 a 47 testu RJ B1 2019

Išlo o nasledovné položky:

položka číslo	úloha na prirad'ovanie	časť	%
43	Если женщина приглашает делового партнёра в ресторан, платит она. Другая формулировка: «А давайте сходим в ресторан», – в этом случае каждый платит за себя, и только если мужчина сам предлагает заплатить за женщину, она может согласиться. (A) Зонт никогда не сушится в раскрытом состоянии – ни в офисе, ни в гостях. (B) Мужчина никогда не носит женскую сумку. (C) Сегодня принято носить драгоценные украшения и в серые будни. (D) Темы-табу для светской беседы: политика, религия, здоровье, деньги. (E) <u>Этикетом тоже предусмотрена оплата заказов в ресторанах.</u> (F) Говорить во всеуслышание о том, что вы сидите на диете – дурной тон. (G) Обсуждать отсутствующих, то есть, попросту сплетничать, недопустимо. (H) Никогда не приходите в гости без звонка. (I) К каждому человеку не положено обращаться на «вы». (J) В автомобиле наиболее престижным считается место позади водителя.	2	59,5 %

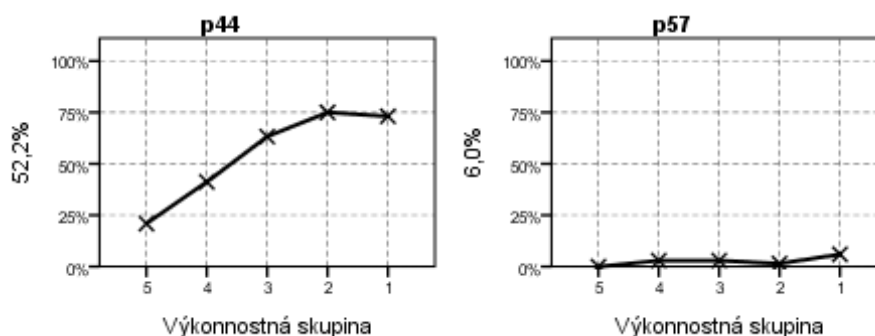
položka číslo	úloha na prirad'ovanie	časť	%
47	Отвратительно слышать, когда люди говорят «ты» официантам или шофёрам. Даже к тем людям, с кем вы хорошо знакомы, в офисе лучше обращаться на «вы», на «ты» – только наедине. Исключение – если вы сверстники или близкие друзья. Как реагировать, если собеседник упорно «тыкает» вам? Сначала переспросите: «Простите, вы ко мне обращаетесь?» (I) К каждому человеку не положено обращаться на «вы».	2	62,4 %

Kedže sme sa už v predchádzajúcej kapitole venovali najľahšej a najťažšej položke tejto časti, pozornosť budeme venovať ďalšej najľahšej a najťažšej položke, čiže položkám č. 44 (54,7 %) a 57 (2,7 %), pričom položka č. 57 mala všetky parametre nevyhovujúce.

V položke č. 44 uvidíme len správne riešenie, keďže celé zadanie je uvedené v predchádzajúcej ukážke.

položka číslo	úloha na prirad'ovanie	časť	%
44	Если место шофёра занимает женщина, то мужчина садится рядом с ней. Когда он выходит из машины, то придерживает дверцу и подаёт даме руку. Если мужчина сидит за рулём, женщине предпочтительнее занять место за его спиной. Однако, где бы женщина ни сидела, мужчина должен открыть перед ней дверцу и помочь ей выйти. В деловом этикете в последнее время мужчины всё чаще нарушают эту норму, пользуясь девизом феминисток: «В бизнесе нет женщин и мужчин». (J) В автомобиле наиболее престижным считается место позади водителя.	1	54,7 %

položka číslo	úloha na doplňovanie	časť	%
57	Миллионы машин уже вызвали серьёзные изменения _____ _____ Земли. (2 слова) <i>správna odpoveď: в климате</i>	3	2,7 %

Obr. 21 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 44 a 57 testu RJ B1 2019

5 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ, úroveň B1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štrukturalizovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: Спорт

Ваш друг/Ваша подруга из России, который/-ая пишет статьи для школьного журнала «Спорт», хочет больше узнать о спорте в Словакии и о вашем отношении к спорту. Напишите ему/ей письмо (160–180 слов) по следующим пунктам:

- виды спорта, в которых блистают словацкие спортсмены,
- ваш любимый спортсмен/ваша любимая спортсменка, который/-ая представляет Словакию за границей, и почему,
- спорт в вашей жизни.

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 160 – 180 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v apróbácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Kvalitu hodnotenia posudzoval predseda PMK ruského jazyka. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: *obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba*. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2019 z ruského jazyka úroveň B1 písalo 666 žiakov. Z toho 659 žiakov v riadnom termíne, 1 žiak v náhradnom termíne a 6 žiakov v opravnom termíne. Ďalej sa budeme venovať výsledkom iba z riadneho termínu. V tabuľke 15 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (50,2 %).

Tab. 15 PFIČ 2019 – RJ B1 – úspešnosť v častiach a celku

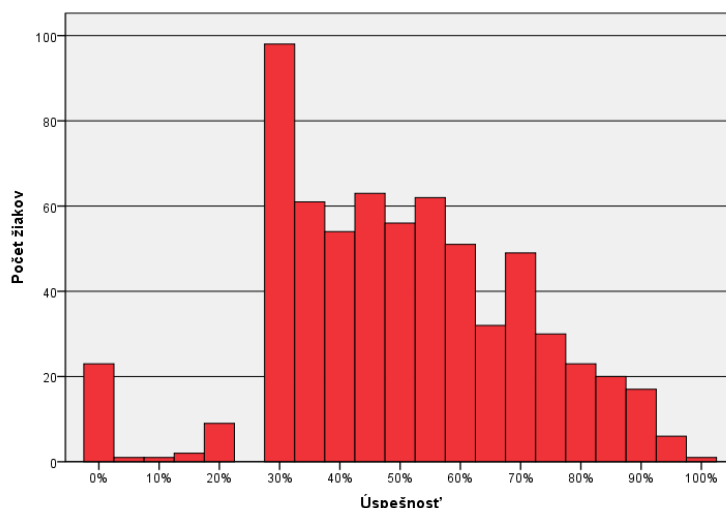
	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	659	659	659	659	659
Priemer	53,1	53,7	45,5	48,4	50,2
SE	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (53,7 %). Je zjavné, že žiaci ovládajú základné pravidlá písania neformálnych dokumentov, ale vyskytujú sa tu nedostatky.

Najnižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu *Gramatika* (45,5 %). Znamená to, že žiaci naznačuje, že žiaci majú väčšie nedostatky v správnom gramatickom vyjadrovaní.

V kritériu *Slovná zásoba* dosiahli úspešnosť 48,4 %. Tento fakt svedčí o slabšej úrovni aktívnej slovnej zásoby.

Na obrázku 22 vidíme úspešnosť PFIČ MS.

Obr. 22 Úspešnosť v PFIČ – RJ B1 2019

Graf sa výrazne odlišuje od normálneho rozdelenia početnosti – najvyšší počet žiakov dosiahol úspešnosť 30 %, čo je prvá hodnota vyššia ako 25 % (hranica úspešného vykonania PFIČ MS). Táto skutočnosť nedokazuje objektivitu hodnotenia PFIČ MS na jednotlivých školách.

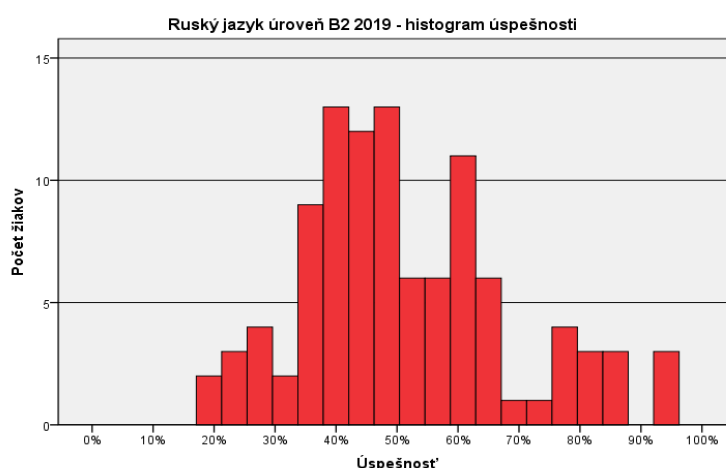
6 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka, úroveň B2

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 16 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 16 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie s porozumením	Gramatika a lexika	Čítanie s porozumením	Spolu
Počet testovaných žiakov	102	102	102	102
Maximum	100,0	97,5	95,0	95,8
Minimum	20,0	17,5	,0	19,2
Priemer	60,0	52,2	41,7	51,3
Štandardná odchýlka	18,2	18,3	22,7	17,1
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	1,8	1,8	2,2	1,7
Cronbachovo alfa	0,759	0,875	0,850	0,919
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	8,9	6,5	8,8	4,8

Obr. 23 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ B2 2019

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 16 a z histogramu (pozri obrázok 23) predpokladáme strednú mieru náročnosti pre testovanú populáciu. Test EČ MS z RJ úroveň B2 mal vysokú reliabilitu vyjadrenú Cronbachovým alfa (0,919).

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií a SŠŠ so študijným odborom gymnázium maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ, konzervatórií a SŠŠ s inými študijnými odbormi si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Test EČ MS úrovne B2 z ruského jazyka riešilo 102 žiakov z 31 škôl, pričom 92 žiakov bolo z 26 gymnázií a 10 žiakov bolo z 5 SŠŠ.

Tab. 17 Ruský jazyk úroveň B2 2019 - počet škôl a žiakov podľa druhu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Druh školy	GYM	26	83,9%	92	90,2%
	SOŠ a konzervatóriá	.	0,0%	.	0,0%
	Stredné športové školy	5	16,1%	10	9,8%
	Spolu	31	100,0%	102	100,0%

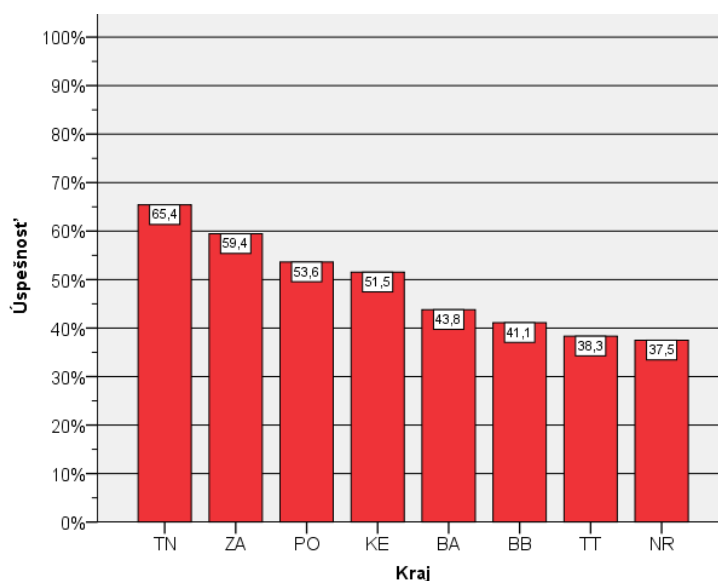
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 18 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z ruského jazyka úroveň B2 v rámci EČ MS 2019 v jednotlivých krajoch.

Tab. 18 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	4	12,9%	9	8,8%
	TT	1	3,2%	2	2,0%
	TN	2	6,5%	2	2,0%
	NR	3	9,7%	4	3,9%
	ZA	5	16,1%	12	11,8%
	BB	3	9,7%	6	5,9%
	PO	7	22,6%	32	31,4%
	KE	6	19,4%	35	34,3%
	Spolu	31	100,0%	102	100,0%

Graf na obrázku 24 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu. Rozdiely podľa kraja neporovnávame pre nízky počet testovaných žiakov.

Obr. 24 Priemerné úspešnosti testu RJ B2 2019 podľa kraja

Najvyšší počet maturujúcich žiakov z ruského jazyka úroveň B2 bol z Košického kraja.

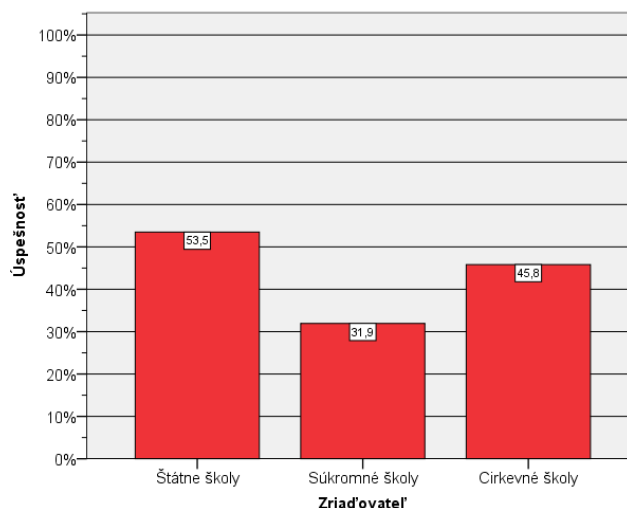
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 19 uvádzame počet štátnych, súkromných a cirkevných škôl, ako aj počty žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z ruského jazyka.

Tab. 19 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	25	80,6%	89	87,3%
	Súkromné školy	3	9,7%	9	8,8%
	Cirkevné školy	3	9,7%	4	3,9%
	Iný orgán štátnej správy	.	0,0%	.	0,0%
	Spolu	31	100,0%	102	100,0%

Najúspešnejší boli žiaci štátnych škôl (53,5 %). Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa neporovnávame pre malý počet žiakov.

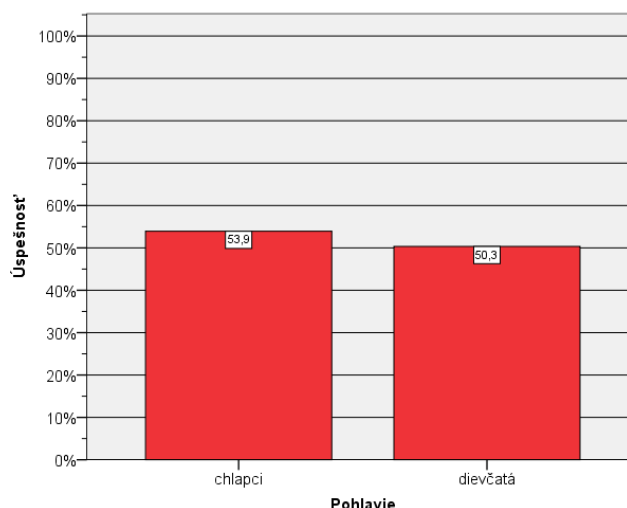
Obr. 25 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – RJ B2 2019

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Chlapci boli v teste úspešnejší (53,9 %) ako dievčatá (50,3 %), rozdiely medzi chlapcami a dievčatami boli na úrovni miernej vecnej významnosti.

Tab. 20 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	27	26,5%
	dievčatá	75	73,5%
	Spolu	102	100,0%

Obr. 26 Úspešnosť podľa pohlavia – RJ B2 2019

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % v riadnom termíne dosiahlo 10 žiakov, čo predstavovalo 9,8 % z celkového počtu 102 žiakov maturujúcich z ruského jazyka úroveň B2. Títo žiaci v EČ MS z ruského jazyka úrovne B2 neboli úspešní. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 21 a 22.

Tab. 21 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou podľa pohlavia $\leq 33,0$ %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	2	5	7
	Stredné športové školy	1	2	3
Spolu		3	7	10

Tab. 22 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	20,0 %	50,0 %	70,0 %
	Stredné športové školy	10,0 %	20,0 %	30,0 %
Spolu		30,0 %	70,0 %	100,0 %

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS), uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Jeden žiak písal iba EČ MS 2019. Hranicu viac ako 25 %, ktorá je podmienkou úspešného zvládnutia PFIČ MS, v riadnom termíne MS 2019 nedosiahli 4 žiaci (4,0 %). Traja žiaci boli neúspešní

v obidvoch častiach (EČ aj PFIČ MS), aby úspešne vykonali MS museli jednotlivé časti MS opakovať.

Tab. 23 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ B2

		Termín MS	Spolu
		RT	
Úspešnosť žiaka v EČ MS a PFIČ MS	EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25	90	90
	EČ MS > 33 a PFIČ MS ≤ 25	1	1
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS > 25	7	7
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS ≤ 25	3	3
Spolu		101	101

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení.

V tabuľke 24 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

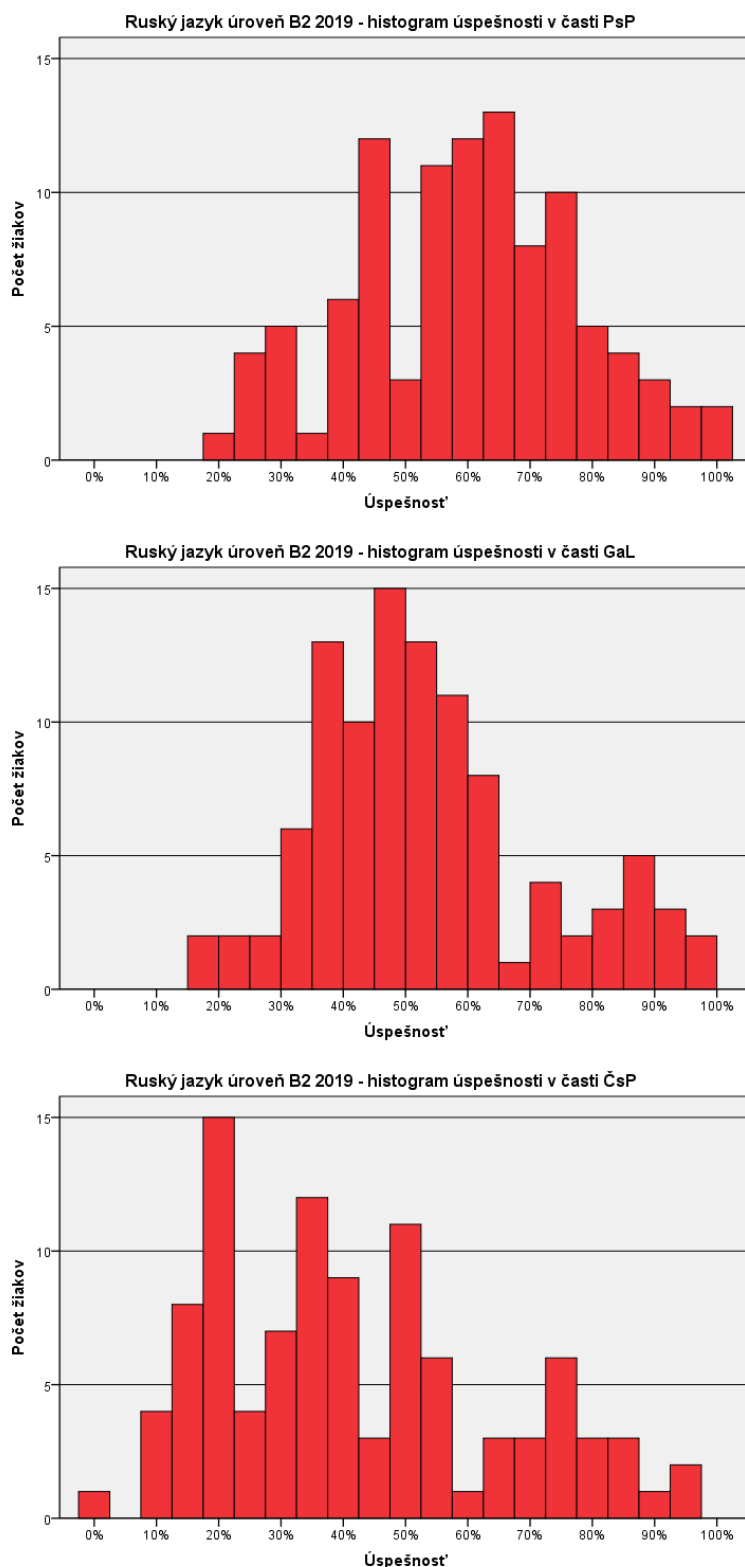
Tab. 24 Prepojenie úspešnosti a percentilu – RJ B2 2019

	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
1	19,2	,0	1
2	20,8	1,0	1
3	22,5	2,0	1
4	23,3	2,9	1
5	24,2	3,9	1
6	26,7	4,9	1
7	27,5	5,9	1
8	28,3	6,9	2
9	30,8	8,8	1
10	33,3	9,8	1
11	34,2	10,8	1
12	35,0	11,8	1
13	35,8	12,7	1
14	36,7	13,7	3
15	37,5	16,7	3
16	38,3	19,6	2
17	39,2	21,6	4
18	40,0	25,5	4
19	40,8	29,4	2
20	41,7	31,4	1
21	42,5	32,4	3
22	43,3	35,3	2
23	44,2	37,3	3
24	45,0	40,2	2
25	45,8	42,2	2
26	46,7	44,1	3
27	47,5	47,1	2
28	48,3	49,0	4
29	49,2	52,9	2
30	50,0	54,9	2

31	50,8	56,9	1
32	51,7	57,8	2
33	52,5	59,8	2
34	53,3	61,8	1
35	55,0	62,7	1
36	55,8	63,7	1
37	56,7	64,7	1
38	57,5	65,7	2
39	58,3	67,6	1
40	59,2	68,6	2
41	60,0	70,6	3
42	60,8	73,5	3
43	62,5	76,5	3
44	63,3	79,4	1
45	64,2	80,4	1
46	65,0	81,4	1
47	65,8	82,4	3
48	70,0	85,3	1
49	73,3	86,3	1
50	76,7	87,3	2
51	77,5	89,2	1
52	79,2	90,2	1
53	80,8	91,2	2
54	81,7	93,1	1
55	84,2	94,1	2
56	87,5	96,1	1
57	93,3	97,1	2
58	95,8	99,0	1

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 27 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ B2 2019

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (60,0 %), nasledovala *Gramatika a lexika* (52,2 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (41,7 %). Vysokú kvalitu testu potvrdzuje vysoká hodnota Cronbachovho alfa (0,919),

V časti *Počúvanie s porozumením* dosiahli najvyššiu úspešnosť v úlohách s výberom zo 4 možností (položky č. 01 – 07).

Na základe vypočutého majú žiaci vybrať 1 zo 4 možností, zvyčajne prídavné meno. Úspešnými boli žiaci aj v položkách 08 – 13, kde mali na základe vypočutého vybrať jedno z tvrdení. Najnižšiu úspešnosť dosiahli žiaci prevažne v položkách 14 – 20, ktorých vypracovanie si vyžadovalo detailné porozumenie počutému textu.

V časti *Gramatika a lexika* boli najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností. Náročnejšie pre žiakov boli položky 51 – 60, ktoré sú zamerané na výber z banky slov, čiže na výber správnej lexikálnej jednotky. Najnáročnejšie boli položky 41 – 50, ktoré sú zamerané na zmenu tvaru slova, uvedeného v zátvorke.

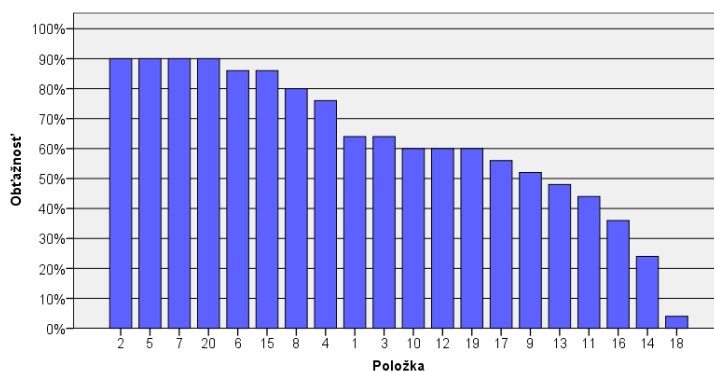
V časti *Čítanie s porozumením* boli najhoršie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu bolo potrebné doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, najúspešnejší boli žiaci v položkách 61 – 67, ktoré sú zamerané na priradzovanie názvov, otázok a pod.

7 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B2

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. V školskom roku 2018/2019 riešili žiaci maturitný test úrovne B2 v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola takmer rovnaká. Formu 19 1908 písalo 50 žiakov, formu 19 9639 písalo 52 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám zástupnej formy 19 1908. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita 2019.

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú objasnené v prílohe tejto správy. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a naopak tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu. Z obrázka č. 28 je vidieť, že v časti *Počúvanie s porozumením* bola najlepšie riešenou položkou položka č. 2 (90,0 %) a položka č. 18 (4,0 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 28 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením

Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky 14 – 20), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy iba jedno slovo do textu s chýbajúcimi slovami. V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku č. 18 z tohto typu úlohy,

ktorej hodnota obtiažnosti bola 4,0 %, teda bola pre žiakov všetkých výkonnostných skupín veľmi obtiažná. Zároveň mala vysokú mieru vynechanosti, neriešenosti.

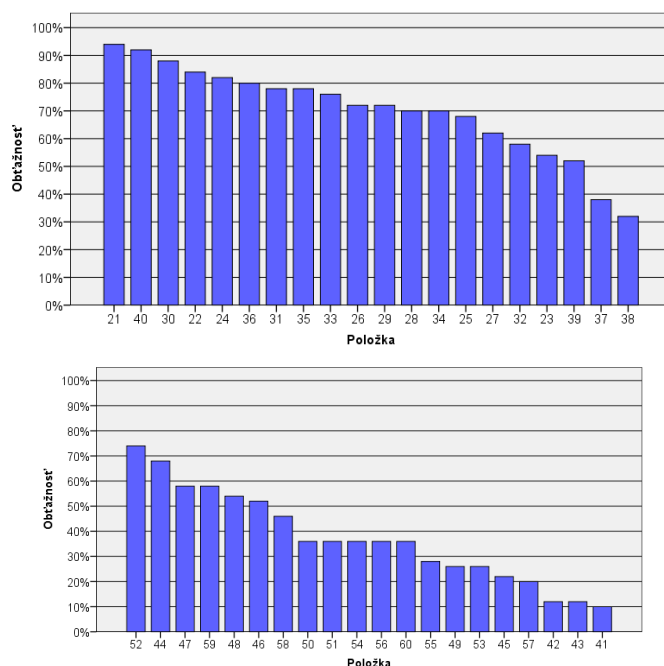
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
18	По вечерам отец стал проверять качество понимания и запоминания сыном _____. <i>správna odpoveď: прочитанного</i>	3	4,0 %

Najlepšiu úspešnosť riešenia mala položka č. 2 (90,0 %), kde na základe vypočítaného bolo potrebné zo 4 možností správne slovo. Táto položka mala ostatné parametre vyhovujúce.

položka číslo	úloha - výber zo 4 možností	časť	%
2	Среди преподаваемых в школе иностранных языков есть _____ спрос на английский язык. (A) убедительный (C) усиленный (B) удивительный (D) устойчивый <i>správna odpoveď: (D)</i>	1	90,0 %

V časti *Грамматика а лексика* žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na zmenu tvaru slova.

Naopak, najmenej obtiažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností. Najľahšou položkou nielen tejto časti, ale aj celého testu je položka č. 21 (94,0 %) a najobtiažnejšou položkou bola položka č. 41 (10 %).

Obr. 29 Graf obtiažnosti položiek – gramatika a leksika

Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 21 a 41, teda veľmi ľahkej a veľmi obtiažnej položky tejto časti testu.

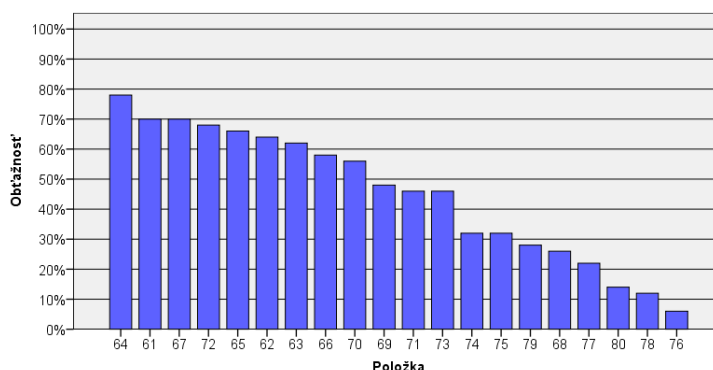
Pričom položka č. 21 narozdiel od položky č. 41 dostatočne nerozlíšila žiakov 1. výkonnostnej skupiny od žiakov 5. výkonnostnej skupiny, a zároveň mala nevyhovujúci P. Biseriál.

položka číslo	úloha - výber zo 4 možností	časť	%
21	Название дня произошло от имени раннехристианской мученицы Татианы Римской, память которой _____ в Православной церкви 25 января. (A) отмечаясь (C) отмечается (B) отмечавшейся (D) отмечайся <i>správna odpoveď: (C)</i>	1	94,0 %

položka číslo	úloha - zmena tvaru slova	časť	%
41	(41) _____ (Первый) свойственна советская культура – как бы ни менялся состав топ-менеджеров, персонал (42) _____ (оставаться) прежним. <i>správna odpoveď: Первым</i>	2	10,0 %

V časti *Čítanie s porozumením* boli najhoršie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu bolo potrebné doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, najúspešnejší boli žiaci v položkách 61 – 67, ktoré sú zamerané na priradovanie názvov, otázok a pod. k jednotlivým odstavcom.

Pri položkách č. 76 – 80 sa objavuje zvýšená nedosiahnutosť a neriešenosť. Najľahšou položkou v tejto časti bola položka č. 64 (78,0 %) a najobtížnejšou bola položka č. 76 (6,0 %). Okrem položky č. 76 mali úspešnosť nižšiu ako 20 % aj položky č. 78 a 80.

Obr. 30 Graf obtiažnosti položiek – čítanie s porozumením

Najobťažnejšou položkou v tejto časti testu bola položka č. 76, Táto položka mala vysokú neriešenosť (58,0 %)

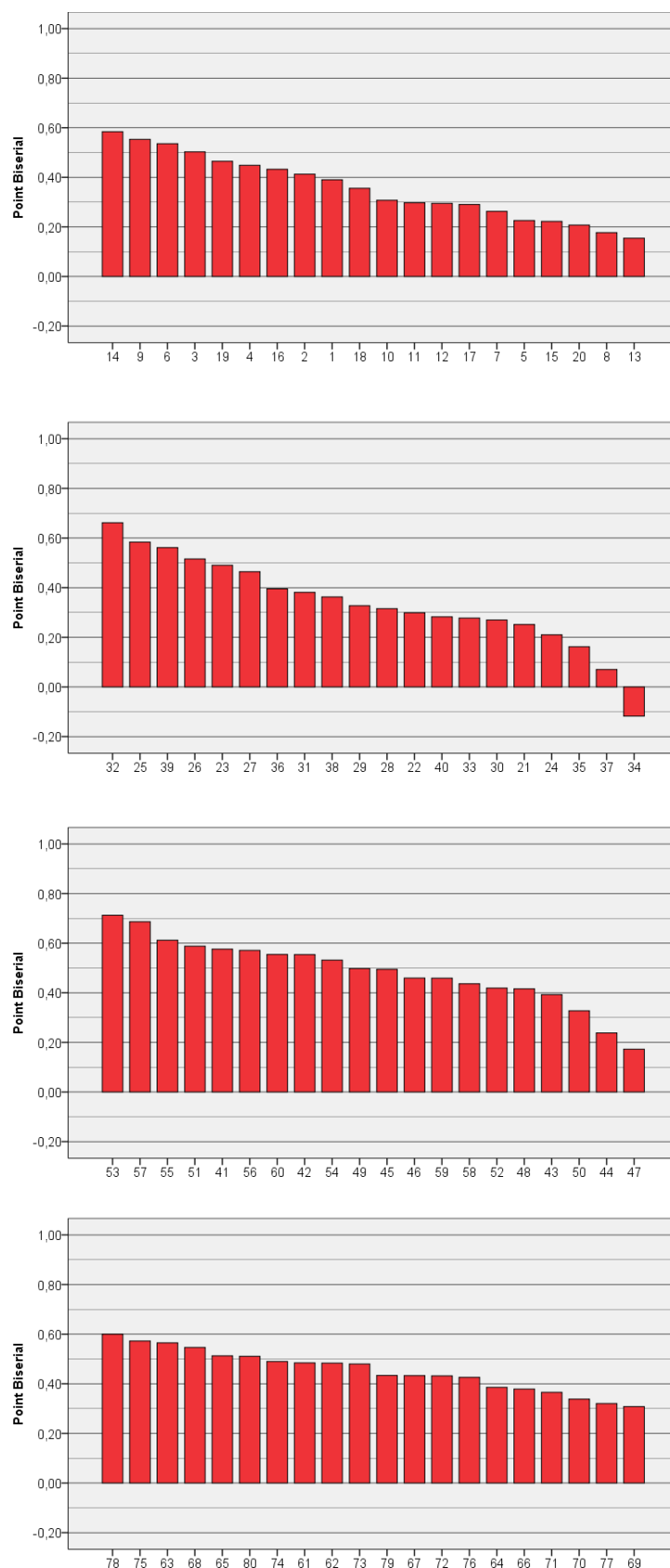
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
76	Покупка редких письменных вещей – это, в первую очередь, не прибыльные _____, а любимое занятие. (1 слово) <i>správna odpoveď: инвестиции</i>	3	6,0 %

Najmenej obťažnou položkou v tejto časti testu bola položka č. 64 (78,0 %), ktorej znenie a riešenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke. Správne riešenie je podčiarknuté. Táto položka mala ostatné charakteristiky v norme. Vyznačuje sa vysokou citlivosťou (60 %).

položka číslo	úloha na prirad'ovanie	časť	%
64	Один американский писатель как-то сказал: «Многие живут, не зная, что такое любовь». Я полюбопытствовал: «Что же это?» Он ответил, что это священная лихорадка. Я с ним согласен. На смену ей приходит нежность. Именно эти чувства были двигателями моего творчества. Для меня важно, чтобы под рукой была бумага, где могу излагать свои мысли, а рядом женщина, которую обожаю. Очень просто – я счастливый и любящий человек. (A) Неправильно, что меня трактуют только как политического поэта. <u>(B) Мне нужны только две вещи: работа и любовь.</u> (C) После смерти остаётся что-то большее, чем мы... (D) Меня научили исповедоваться за тех, кто сам стихов не пишет. (E) Я долго не мог прочитать свои стихи в православном храме. (F) Поэт должен пытаться изменить мир. (G) Одеваюсь, как хочу, и люблю вкусно поесть. (H) Читал стихи за кусок хлеба. (I) Если любимый человек ведёт себя неосмотрительно, нужно сказать ему это прямо в лицо. (J) Родина – это мы с вами!	1	78,0 %

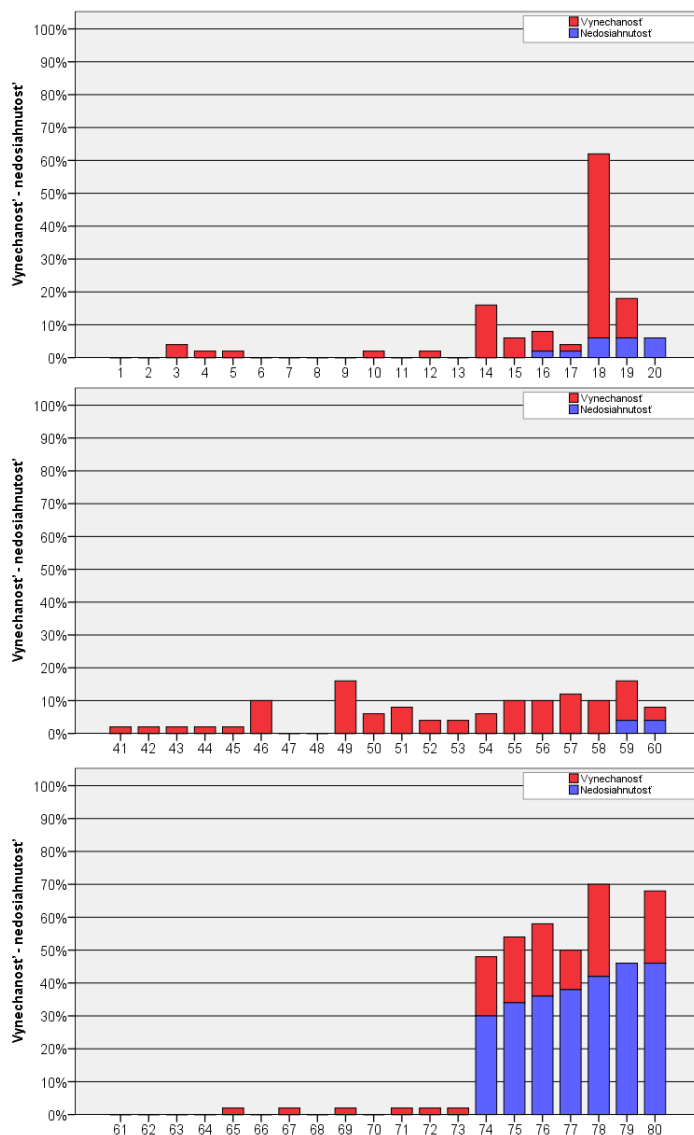
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

Na obrázku 31 uvádzame P. Biseriál všetkých položiek. 60 položiek má P. Bis. v norme (viac ako 0,3). Jediná položka (č. 34) mala P. Bis. záporný, čo znamená, že žiaci, ktorí v celom teste boli menej úspešní, v tejto položke mali vyššiu úspešnosť, ako žiaci v teste úspešnejší. Čo dokazuje aj parameter citlivosť (-10).

Obr. 31 Grafy korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu

Na obrázku 32 uvádzame grafy neriešenosti jednotlivých položiek. V časti *Čítanie s porozumením* bola v posledných položkách (č. 74 – 80) vo väčšej miere preukázaná neriešenosť. V časti *Gramatika a lexika* I a II nemala žiadna položka nedosiahnutosť, neriešenosť a vynechanosť viac ako 10.

Obr. 32 Grafy neriešenosti podľa jednotlivých zručností

8 Analýza položiek testu EČ MS z RJ, úroveň B2

V tabuľkách 25 – 27 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste, rozdelené podľa jednotlivých zručností. Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa vymykajú z rámca ideálnej položky. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti *Počúvanie s porozumením* v týchto položkách: č. 1, 3 – 4, 9 – 10, 14, 16 a 19. Položky č. 7, 18 a 20 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 5, 7 – 8, 11 – 13, 15, 17 a 20 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. Položka č. 18 mala tiež vysokú vynechanosť a neriešenosť. V časti *Gramatika a lexika* mali všetky parametre priaznivé hodnoty položky č. 23, 25 – 27, 29, 31 – 32, 36, 38 – 39, 45 – 46, 48 – 56 a 58 – 60. Položky č. 21 – 22, 24, 28, 34 – 35, 40 a 44 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 21 – 22, 24, 30, 33 – 35, 37, 40, 44 mali nevyhovujúci P. Biserial. V časti *Čítanie s porozumením* boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 61 – 73. Nevyhovujúcu citlivosť mala položka č. 77. V tejto časti sa tiež vyskytli položky s vysokou neriešenosťou a nedosiahnutosťou (č. 74 – 80) a vynechanosťou (č. 76, 78 a 80).

Tab. 25 Súhrnné charakteristiky položiek – *Počúvanie s porozumením*

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
1	64,0	70,0	,00	,00	,00	,39
2	90,0	40,0	,00	,00	,00	,41
3	64,0	60,0	,00	4,00	4,00	,50
4	76,0	60,0	,00	2,00	2,00	,45
5	90,0	30,0	,00	2,00	2,00	,23
6	86,0	60,0	,00	,00	,00	,54
7	90,0	20,0	,00	,00	,00	,26
8	80,0	50,0	,00	,00	,00	,18
9	52,0	60,0	,00	,00	,00	,55
10	60,0	60,0	,00	2,00	2,00	,31
11	44,0	30,0	,00	,00	,00	,30
12	60,0	50,0	,00	2,00	2,00	,30
13	48,0	40,0	,00	,00	,00	,15
14	24,0	80,0	,00	16,00	16,00	,58
15	86,0	30,0	,00	6,00	6,00	,22
16	36,0	70,0	2,00	6,00	8,00	,43
17	56,0	40,0	2,00	2,00	4,00	,29
18	4,0	20,0	6,00	56,00	62,00	,36
19	60,0	60,0	6,00	12,00	18,00	,46
20	90,0	20,0	6,00	,00	6,00	,21

Tab. 26 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
21	94,0	20,0	,00	,00	,00	,25
22	84,0	20,0	,00	,00	,00	,30
23	54,0	80,0	,00	,00	,00	,49
24	82,0	20,0	,00	,00	,00	,21
25	68,0	80,0	,00	,00	,00	,58
26	72,0	80,0	,00	,00	,00	,52
27	62,0	60,0	,00	,00	,00	,46
28	70,0	20,0	,00	,00	,00	,32
29	72,0	30,0	,00	,00	,00	,33
30	88,0	30,0	,00	,00	,00	,27
31	78,0	40,0	,00	,00	,00	,38
32	58,0	80,0	,00	,00	,00	,66
33	76,0	50,0	,00	,00	,00	,28
34	70,0	-10,0	,00	,00	,00	-,12
35	78,0	20,0	,00	,00	,00	,16
36	80,0	40,0	,00	,00	,00	,40
37	38,0	30,0	,00	,00	,00	,07
38	32,0	40,0	,00	,00	,00	,36
39	52,0	80,0	,00	,00	,00	,56
40	92,0	10,0	,00	,00	,00	,28

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
41	10,0	50,0	,00	2,00	2,00	,58
42	12,0	50,0	,00	2,00	2,00	,55
43	12,0	40,0	,00	2,00	2,00	,39
44	68,0	20,0	,00	2,00	2,00	,24
45	22,0	70,0	,00	2,00	2,00	,49
46	52,0	50,0	,00	10,00	10,00	,46
47	58,0	30,0	,00	,00	,00	,17
48	54,0	60,0	,00	,00	,00	,42
49	26,0	50,0	,00	16,00	16,00	,50
50	36,0	60,0	,00	6,00	6,00	,33
51	36,0	90,0	,00	8,00	8,00	,59
52	74,0	50,0	,00	4,00	4,00	,42
53	26,0	90,0	,00	4,00	4,00	,71
54	36,0	80,0	,00	6,00	6,00	,53
55	28,0	90,0	,00	10,00	10,00	,61
56	36,0	80,0	,00	10,00	10,00	,57
57	20,0	80,0	,00	12,00	12,00	,69
58	46,0	70,0	,00	10,00	10,00	,44
59	58,0	60,0	4,00	12,00	16,00	,46
60	36,0	90,0	4,00	4,00	8,00	,55

Tab. 27 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
61	70,0	60,0	,00	,00	,00	,48
62	64,0	50,0	,00	,00	,00	,48
63	62,0	60,0	,00	,00	,00	,57
64	78,0	60,0	,00	,00	,00	,39
65	66,0	90,0	,00	2,00	2,00	,51
66	58,0	60,0	,00	,00	,00	,38
67	70,0	40,0	,00	2,00	2,00	,43
68	26,0	50,0	,00	,00	,00	,55
69	48,0	40,0	,00	2,00	2,00	,31
70	56,0	60,0	,00	,00	,00	,34
71	46,0	50,0	,00	2,00	2,00	,37
72	68,0	70,0	,00	2,00	2,00	,43
73	46,0	80,0	,00	2,00	2,00	,48
74	32,0	50,0	30,00	18,00	48,00	,49
75	32,0	70,0	34,00	20,00	54,00	,57
76	6,0	30,0	36,00	22,00	58,00	,43
77	22,0	20,0	38,00	12,00	50,00	,32
78	12,0	50,0	42,00	28,00	70,00	,60
79	28,0	40,0	46,00	,00	46,00	,43
80	14,0	60,0	46,00	22,00	68,00	,51

Pri posledných položkách v časti *Čítanie s porozumením* EČ MS z RJ B2 sme zaznamenali vyššiu neriešenosť a nedosiahnutosť. Spomínané negatívne javy v teste podmieňuje aj fakt, že tento typ úlohy sa nachádza na konci testu. Z uvedeného dôvodu vychádzajú pri štatistickej analýze neželané hodnoty (farebne vyznačené v tabuľke 27) aj v ďalších vlastnostiach charakterizujúcich uvedené položky, ktoré s ich vysokou neriešenosťou priamo súvisia.

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti *Počúvanie s porozumením* dosiahli nízku hodnotu citlivosti (položky č. 7, 18 a 20), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov. Položku č. 20 charakterizujeme ako veľmi ľahkú (90,0 %), ale okrem nevyhovujúcej citlivosti bola nevyhovujúca aj jej hodnota P. Biserial. Dôvodom týchto negatívnych javov bola vysoká úspešnosť, ktorá neumožnila lepšie rozdelenie žiakov v teste úspešnejších a menej úspešných.

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
20	В их споры иногда вовлекалась и мама Генки, которую отец явно любил, говоря ей _____ одну и ту же нежность утром, уходя на работу, и вечером, возвращаясь с работы. А от этих ласковых слов Генке становилось приятно и хорошо на душе. <i>správna odpoveď: почти</i>	3	90,0 %

Žiaci v položke č. 14, ktorá bola zameraná na detailné porozumenie, dosiahli úspešnosť len 24,0 %, pričom táto položka veľmi dobre rozlíšila všetky výkonnostné skupiny a mala tiež vhodný P. Bis.

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
14	Однажды Генка решил послушать лекцию для родителей, которую _____ по радио. <i>správna odpoveď: объявили</i>	3	24,0 %

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu za problematické v časti *Počúvanie s porozumením* považujeme položky č. 5, 7 – 8, 11 – 13, 15, 17 a 20. Pre priblíženie vyberieme iba položku, ktorá mala aj iné parametre zaujímavé, a to č. 7.

Tab. 28 Tabuľka položkovej analýzy – položka č. 07 testu RJ B2 2019

		A07	B07	C07	D07	X07
1	P. Bis.	-,18	,26	.	-,22	.
2	p	,08	,90	,00	,02	,00
3	N	4,00	45,00	,00	1,00	,00

Položku č. 7 charakterizujeme ako veľmi ľahkú, no popritom nedostatočne rozlíšila jednotlivé výkonnostné skupiny. Všetky priaznivé parametre v časti *Počúvanie s porozumením* boli zaznamenané v položkách č. 1, 3 – 4, 9 – 10, 14, 16 a 19. V nasledujúcej tabuľke ako príklad uvedieme položky č. 5 (90,0 %) a 6 (86,0 %), prihliadajúc na úspešnosť týchto položiek a citlivosť. Položka č. 5 nemá vhodný P. Bis. (0,23), ale položka č. 6 má výbornú citlivosť (60 %) aj vhodný P. Bis. (0,54).

Tab. 29 Tabuľky položkovej analýzy – položky č. 05 a 06 testu RJ B2 2019

		A05	B05	C05	D05	X05
1	P. Bis.	,23	,04	-,03	-,26	-,26
2	p	,90	,04	,02	,02	,02
3	N	45,00	2,00	1,00	1,00	1,00

		A06	B06	C06	D06	X06
1	P. Bis.	-,27	-,33	-,29	,54	.
2	p	,04	,04	,06	,86	,00
3	N	2,00	2,00	3,00	43,00	,00

Ide o nasledovné položky:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
6	С международным языковым сертификатом человек чувствует себя _____. (A) удобнее (B) умнее (C) успешнее (D) увереннее <i>správna odpoveď: (D)</i>	1	86,0 %

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
5	Сертификат типа TOEFL не отражает преподавательские качества и способности кандидата, _____ его предоставление работодателю не очень важно. (A) поэтому (B) почему (C) поскольку (D) постольку <i>správna odpoveď: (A)</i>	1	90,0 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

V časti *Gramatika a lexika* sa nachádza 8 položiek, ktoré charakterizujeme ako stredne obťažné. Položky č. 21 – 22, 24, 30 a 40 boli veľmi ľahké a položky č. 25 – 29, 31, 33 – 36, 44 a 52 sme vyhodnotili ako ľahké. Na druhej strane položky č. 37, 45, 49 – 51, 53 a 60 boli obťažné a položky č. 41 – 43 a 57 ako veľmi obťažné. Táto časť testu pozostávala z troch typov úloh: pri položkách č. 21 – 40 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede, pri položkách č. 41 – 50 tvorili zo slov v zátvorkách správny tvar a dopĺňali do viet, pri položkách č. 51 – 60 vyberali správne slovo do textu z ponúkanej banky slov.

Všetky položky okrem č. 21 – 22, 24, 28, 34 – 35, 40 a 44 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení vysoko úspešní. Ideálnu distribúciu úspešnosti mali položky č. 23, 25 – 26, 32, 39, 45, 51, 53 – 58 a 60 (všetky tieto položky mali citlivosť 70 % až 90 %).

Ako problematická sa javila položka č. 34, kde žiaci 5. výkonnostnej skupiny odpovedali lepšie ako žiaci 1. výkonnostnej skupiny. Do úvahy tu pri pomerne vysokej úspešnosti

celkovo v teste najmenej úspešných žiakov 5. výkonnostnej skupiny prichádza aj možnosť tipovania správnej odpovede.

Znenie a riešenie analyzovanej položky č. 34 bolo nasledovné:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
34	Указ об учреждении Московского университета, с 1940 года _____ имя великого учёного М. В. Ломоносова, подписала императрица Елизавета Петровна 25 января 1755 года. (A) носящему (B) носящего (C) носящем (D) носящий <i>správna odpoveď: (B)</i>	1	70,0 %

Tab. 30 Tabuľka položkovej analýzy – položky č. 34 testu RJ B2 2019

		A35	B35	C35	D35	X35
1	P. Bis.	,16	-,11	,00	-,17	.
2	p	,78	,10	,08	,04	,00
3	N	39,00	5,00	4,00	2,00	,00

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z grafu neriešenosti na obr. 31 a z tabuľky č. 27 je viditeľná neriešenosť poslednej úlohy testu – dopĺňovanie slov do viet (ÚKO), obzvlášť v posledných položkách. V tejto časti boli najhoršie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu bolo potrebné doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, najúspešnejší boli žiaci v položkách, ktoré sú zamerané na priradovanie názvov a pod. k jednotlivým odstavcom.

Za veľmi obťažné možno považovať položky č. 76 (6,0 %), 78 (12,0 %) a 80 (14,0 %). Položky č. 74 – 80 mali vysokú neriešenosť a nedosiahnutosť. Položky č. 76, 78 a 80 mali vysokú vynechanosť V nasledujúcej obsahovej analýze uvedieme položku č. 77 (22,0 %), ktorú zaradujeme medzi obťažné položky, pričom nedostatočne rozlíšila žiakov jednotlivých výkonnostných skupín, mala vysokú neriešenosť a nedosiahnutosť, ale vhodný P. Bis. a takisto položku č. 73 (46,0 %), ktorá mala ideálne všetky parametre a dostatočne rozlíšila žiakov všetkých výkonnostných skupín.

Išlo o nasledovné položky:

položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
77	Редкие книги – надёжная инвестиция, _____ зависящая от обесценивания. (1 слово) <i>správna odpoveď: мало</i>	3	22,0 %

položka číslo	úloha – P/N + odsek	časť	%
73	Вольноборец, бросивший или поваливший противника на пол, проигрывает схватку. (A) верно (B) неверно В каком из абзацев (a)–(e) вы нашли ответ? <i>správna odpoveď: B – d</i>	2	46,0 %

V časti *Čítanie s porozumením* najhoršie riešené položky č. 74 – 80, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, v ktorých na základe prečítaného textu bolo treba doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Zároveň v týchto položkách bola preukázaná vyššia neriešenosť a nedosiahnutosť. Všetky položky z tejto časti *Čítania s porozumením* zaradujeme medzi obťažné alebo veľmi obťažné. Opakom je položka č. 61 (70,0 %), ktorá je z hľadiska obťažnosti ľahká a všetky parametre má vyhovujúce. Správne riešenie je podčiarknuté.

položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
61	Мой отец, геолог, всю жизнь писал стихи. И привил мне эту любовь. Решение стать поэтом пришло неожиданно. Во время войны, когда немцы подступали к Москве, мама отправила меня в эвакуацию, в Сибирь. Я ехал на поезде четыре месяца, голодал. Приходилось на станциях читать свои поэтические творения. На одной из них какая-то женщина, услышав меня, расплакалась и отломала половину буханки. А когда прочёл ещё, она отломала половину от своей половины, а те крохи, которые у неё остались, слизывала с ладони языком. Вот тогда я понял, чем я должен заниматься в жизни. (A) Неправильно, что меня трактуют только как политического поэта. (B) Мне нужны только две вещи: работа и любовь. (C) После смерти остаётся что-то большее, чем мы... (D) Меня научили исповедоваться за тех, кто сам стихов не пишет. (E) Я долго не мог прочитать свои стихи в православном храме. (F) Поэт должен пытаться изменить мир. (G) Одеваюсь, как хочу, и люблю вкусно поесть. <u>(H) Читал стихи за кусок хлеба.</u> (I) Если любимый человек ведёт себя неосмотрительно, нужно сказать ему это прямо в лицо. (J) Родина – это мы с вами!	1	70,0 %

9 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ, úroveň B2

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola daná jedna úloha so štruktúrovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: Спорт

Ваш друг/Ваша подруга из России, увлекающийся/-аяся спортом, придет к вам в гости и хочет узнать, каковы возможности для занятия спортом в вашем регионе. Напишите ему/ей письмо (200–220 слов) по следующим пунктам:

- возможности для занятия спортом (выбор из индивидуальных или коллективных видов спорта, учреждения ...),
- спортивные услуги и состояние спорткомплекса,
- выбор спортивных занятий по собственному интересу или чужой рекомендации.

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 200 – 220 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: *obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba*. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Kontrolu kvality hodnotenia zrealizovali predsedovia PMK z ruského jazyka. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2019 z ruského jazyka úroveň B2 písalo 101 žiakov, pričom údaje od všetkých žiakov sme získali z riadneho termínu. 1 žiak písal iba EČ MS. V tabuľke 31 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov podľa druhu školy, vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (65,9 %).

Tab. 31 PFIČ 2019 – RJ B2 – úspešnosť v častiach a celku

	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	101	101	101	101	101
Priemer	68,3	70,7	61,2	63,4	65,9
SE	2,3	2,5	2,4	2,4	2,2

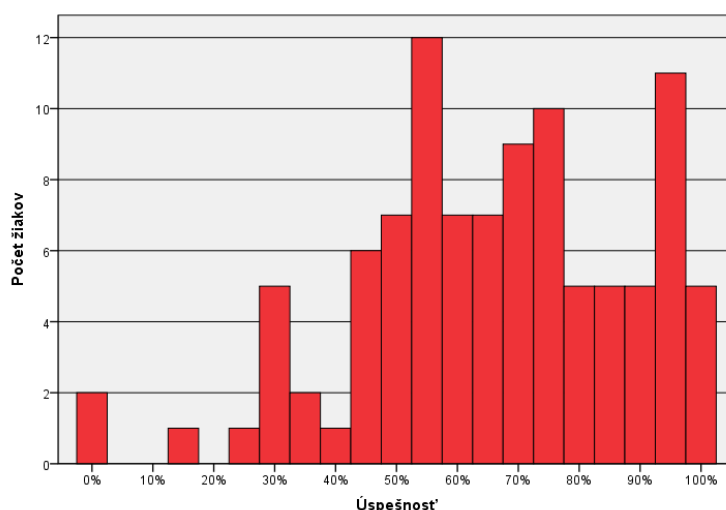
Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (70,7 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov a ich kompozíciu.

Najnižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu *Gramatika* (61,2 %), čo naznačuje, že žiaci majú menšie nedostatky v správnom gramatickom vyjadrovaní.

Žiaci v kritériu *Obsah textu* (68,3 %) rozpracovali obsah na dostatočne dobrej úrovni, pričom je však možné, že sa nevyjadrili dostatočne komplexne ku všetkým bodom štruktúrovaného zadania.

V kritériu *Slovná zásoba* dosiahli úspešnosť 63,4 %. Tento fakt svedčí o dostatočnej úrovni aktívnej slovnej zásoby či štylizácie testovanej populácie, no s menšími nedostatkami. Na obrázku 33 vidíme úspešnosť PFIČ MS.

Žiaci gymnázií dosiahli výrazne lepšie výsledky ako žiaci SŠŠ, ktorí vo všetkých oblastiach vykazovali horšie výsledky, no zároveň je potrebné prihliadať aj na počet žiakov gymnázií a SŠŠ.

Obr. 33 Úspešnosť v PFIČ – RJ B2 2019

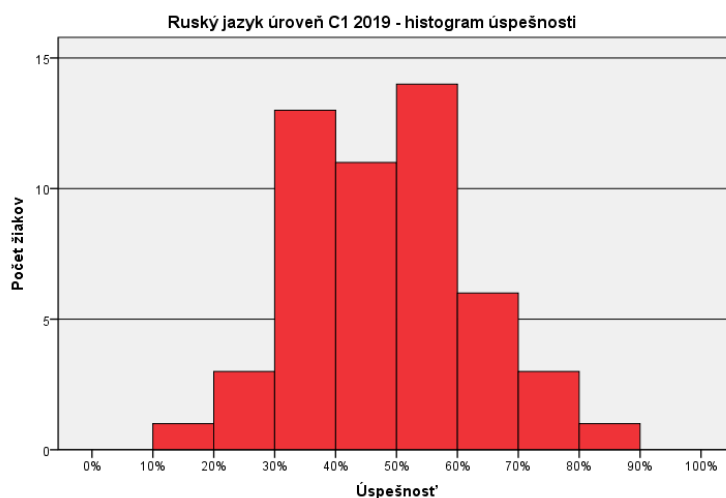
10 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka, úroveň C1

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 32 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy. Priemerná úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka úroveň C1 bola 47,7 %.

Tab. 32 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie s porozumením	Používanie jazyka	Čítanie s porozumením	Spolu
Počet testovaných žiakov	52	52	52	52
Maximum	83,3	86,7	90,0	82,2
Minimum	13,3	26,7	6,7	15,6
Priemer	39,7	58,8	44,6	47,7
Štandardná odchýlka	15,80	15,40	16,92	13,93
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	2,19	2,14	2,35	1,93
Cronbachovo alfa	,763	,772	,770	,896
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	7,7	7,3	8,1	4,5

Obr. 34 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ C1 2019

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 32 a z histogramu (pozri obrázok 34) predpokladáme strednú náročnosť testu pre testovanú populáciu (52 žiakov z jednej školy). Reliabilita testu bola pomerne vysoká (0,896), ovplyvnená vysokým počtom testových položiek.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje, že všetci žiaci stredných bilingválnych škôl bez medzinárodnej zmluvy maturujú z druhého vyučovacieho jazyka na úrovni C1. Z ruského jazyka úroveň C1 maturovalo 52 žiakov z jedného bratislavského štátneho bilingválneho gymnázia.

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Z dôvodu nízkeho počtu žiakov bližšiu analýzu výsledkov neuvádzame.

Tab. 33 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	16	30,8%
	dievčatá	36	69,2%
	Spolu	52	100,0%

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahli 7 žiaci, čo predstavovalo 13,5 % z celkového počtu 52 žiakov maturujúcich z ruského jazyka úroveň C1.

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke. Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS.

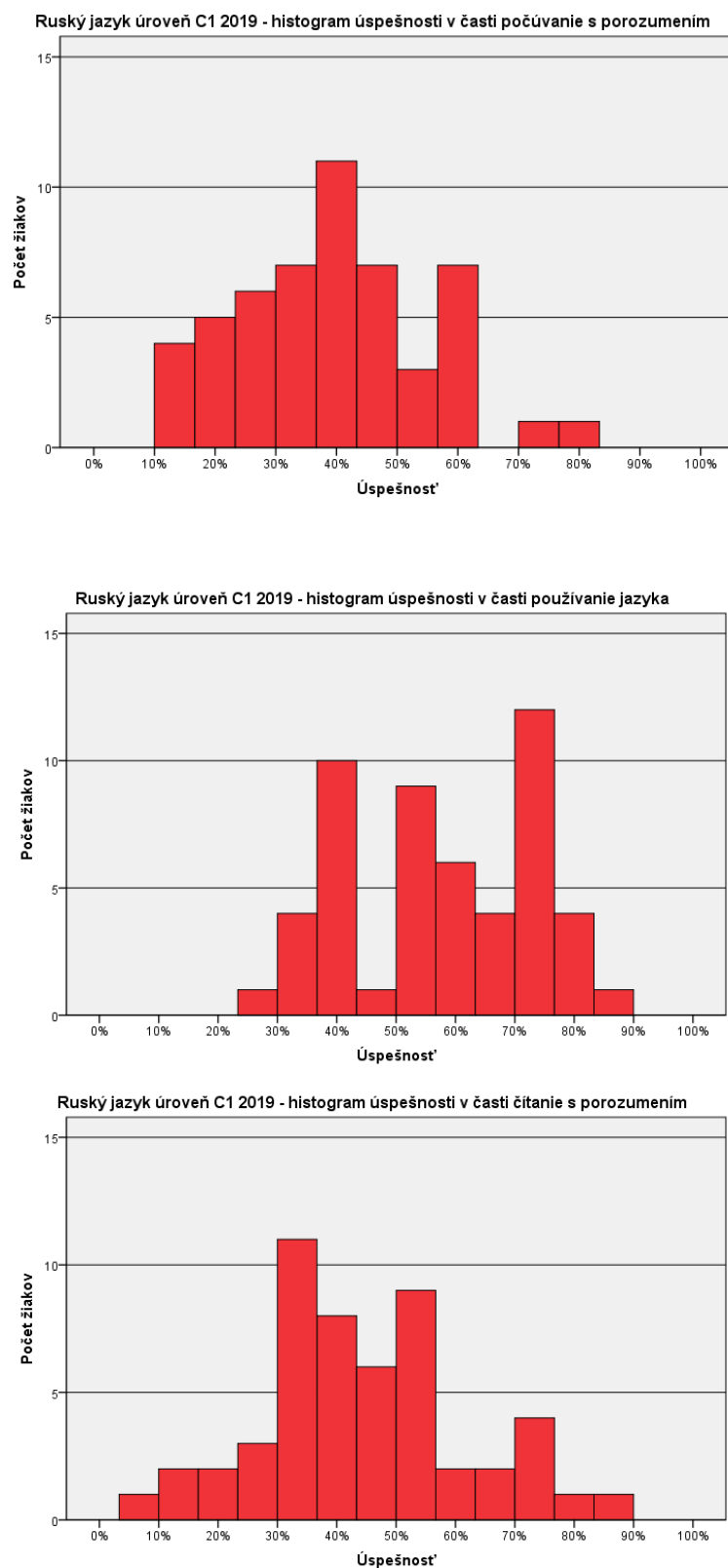
Tab. 34 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ C1

		Termín MS	
		RT	Spolu
Úspešnosť žiaka v EČ MS a PFIČ MS	EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25	45	45
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS > 25	6	6
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS ≤ 25	1	1
Spolu		52	52

Obidve podmienky pre úspešné vykonanie MS z ruského jazyka nespĺnil jeden žiak (1,9 %).

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 35 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ C1 2019

11 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň C1

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. Vzhľadom na nízky počet žiakov, maturujúcich z RJ úroveň C1, test zostáva utajený, nie je zverejnený na stránke NÚCEM.

Charakteristiky položiek

Najvyššiu priemernú úspešnosť dosiahli žiaci v časti *Používanie jazyka* (58,8 %), nasledovalo *Čítanie s porozumením* (44,6 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Počúvanie s porozumením* (39,7 %).

V teste sa nachádzalo 9 veľmi ľahkých a 8 veľmi ťažkých položiek, najviac zastúpené boli stredne obťažné položky, ktorých bolo 24 (26,7 % testu). Medzi najľahšie položky patrili položky č. 31, 34, 36 – 38, 43, 46, 53 a 62 a medzi najobťažnejšie zase položky č. 4, 21, 27, 55, 59 – 60 a 70. Bližšie porovnávanie položiek pri takom malom počte testovaných žiakov nepovažujeme za relevantné.

12 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ, úroveň C1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola daná jedna úloha so štruktúrovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka. Zadanie PFIČ MS pre úroveň C1 môže obsahovať aj obrazový materiál, grafy, tabuľky a pod. Obrazový materiál k PFIČ je zverejnený na stránke NÚCEM, v sekcii Maturita.

Тема: Межчеловеческие отношения

Прочитайте приведённые ниже мысли. Выберите одну из них и напишите по ней эссе (260–320 слов), приведя аргументы в пользу своего мнения.

- Если хочешь, чтобы тебя любили, – люби! (Сенека).
- Если бы миром правила любовь, законы были бы не нужны (Аристотель).
- Все грехи происходят от недостатка любви (Марк Аврелий).

Časová dotácia na vypracovanie zadania bola 90 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 260 až 320 slov. Práce žiakov hodnotili na škole interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: *obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba*. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Kvalitu hodnotenia kontroloval predseda PMK ruského jazyka. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2019 z ruského jazyka úroveň C1 písalo 52 žiakov. V tabuľke 35 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (63,5 %).

Tab. 35 PFIČ 2019 – RJ C1 – úspešnosť v častiach a celku

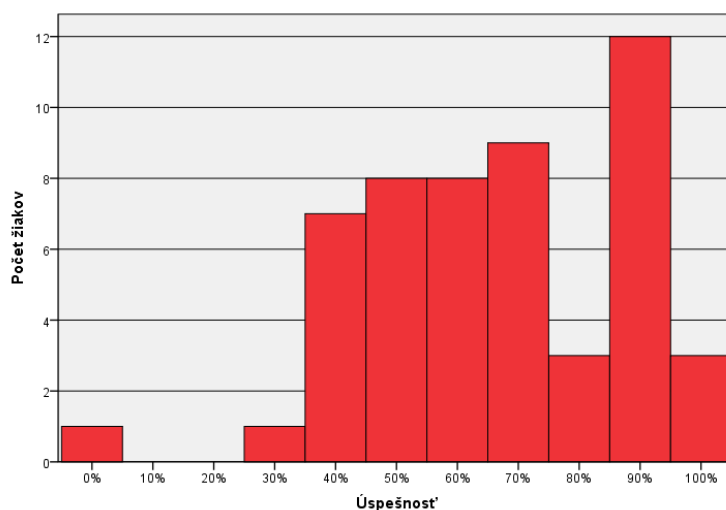
	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	52	52	52	52	52
Priemer	68,1	70,0	56,9	58,8	63,5
SE	3,4	3,2	3,1	3,1	3,0

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (70,0 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov, ich kompozíciu, grafické členenie do odsekov.

Najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali pri kritériu *Gramatika* (56,9 %). V kritériu gramatika bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v správnosti používania jazykových štruktúr, syntaktických konštrukcií.

V kritériu *Obsah textu* (68,1 %) žiaci na dobrej úrovni rozpracovali obsah, pričom sa možno nie ku všetkým bodom zadania vyjadrili dostatočne.

V kritériu *Slovná zásoba* dosiahli úspešnosť 58,8 %. Tento fakt svedčí o priemernej úrovni aktívnej slovnej zásoby, či štylizácie. Na obrázku 36 vidíme úspešnosť v PFIČ MS z RJ C1.

Obr. 36 Úspešnosť v PFIČ – RJ C1 2019

13 Záver a odporúčania do praxe

V školskom roku 2018/2019 maturovalo z ruského jazyka úroveň B1 666 žiakov z 94 škôl úroveň B2, 102 žiakov z 31 škôl a úroveň C1 52 žiakov z 1 školy. Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) úrovne B1 bola 43,4 %, úrovne B2 51,3 % a C1 47,7 %.

Pri práci so žiakmi odporúčame pedagógom pri nacvičovaní zručností posilňovať lexiku, a to z toho dôvodu, aby boli žiaci na danej úrovni lepšie vybavení aktívnou slovnou zásobou, ktorá u nich absentuje a spôsobuje ich neschopnosť porozumieť detailným a špecifickým informáciám v textoch.

Úroveň zvládnutia testovania používaného v EČ MS z ruského jazyka svedčí o priemere, a zároveň aj o tom, že zo strany škôl je potrebné venovať jej vo vyučovaní viac pozornosti s cieľom zjednocovať úroveň vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ.

V závere ponúkame odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z ruského jazyka a perspektívach jej smerovania.

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk), a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale aj využívať možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka.
- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu v súvislosti s metodickými a koncepcnými zmenami maturitnej skúšky, byť oboznámený s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom k tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.
- Mať preštudovaný *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky* (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať na hodnotenie jazykových zručností deskriptory uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe ruského jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch EČ a PFIČ maturitnej skúšky z ruského jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu a počúvaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania, presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Veríme, že aj tento dokument bude prínosom k ďalšiemu skvalitňovaniu testovacích nástrojov EČ a PFIČ MS. Súčasne dúfame, že predkladaný dokument je aj užitočným materiálom pre odbornú a pedagogickú verejnosť, na základe ktorého je možné podrobne vyhodnotiť a analyzovať úroveň testovaných vedomostí a zručností maturantov z ruského

jazyka úrovni B1, B2 a C1, a tak prispieť ku skvalitňovaniu vyučovacieho procesu v oblasti cudzích jazykov.

LITERATÚRA

1. BURJAN, V. 1999. *Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese*. Exam: Bratislava, 1999.
2. BUTAŠ, J. et. al. 2011. *Tvorba testov pre meranie úrovne A1, A2, B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky*. ŠPÚ: Bratislava, 2011.
3. HENDL, J. 2004. *Přehled statistických metod zpracování dát*. Portál: Praha, 2004.
4. KOLEKTÍV. 2001. *Standardy pro pedagogické a psychologické testování*. Testcentrum: Praha, 2001.
5. KOLEKTÍV. 2019: *Závěrečná správa zo štatistického spracovania testu z ruského jazyka úroveň B1, B2 a C1*. Bratislava: NÚCEM, 2019.
6. KOLEKTÍV. 2018: *Závěrečná správa o výsledkoch PFIČ z ruského jazyka úroveň B1, B2 a C1*. Bratislava: NÚCEM, 2019.
7. KOLEKTÍV. 2013: *Príručka (vysvetlenie pojmov, používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov T9 a EČ MS)*. Bratislava: NÚCEM, 2013.
8. LAPITKA, M. 1996. *Tvorba a použitie didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 1996.
9. Maturita dnes a zajtra. Informačný bulletin pre všetkých záujemcov o inováciu maturitnej skúšky. ŠPÚ: Bratislava.
10. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. 2003. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2003.
11. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. – ZELMAN, J. 2002. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2002.
12. ROSA, V. 2007. *Metodika tvorby didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 2007.
13. SKLENÁROVÁ, I. – ZELMANOVÁ, O. 2005. *Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2005.
14. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1999.
15. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
16. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2018/2019. NÚCEM: Bratislava 2018.
17. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B2 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2018/2019. NÚCEM: Bratislava 2018.
18. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň C1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2018/2019. NÚCEM: Bratislava 2018.

19. Teorie a metodika. URL: http://www.scio.cz/tvorba_testu/teorie_testu/index.asp
(15.06.2006)
20. TUREK, I. 1998. *Učiteľ a pedagogický výskum*. Metodické centrum: Bratislava, 1998.
21. Vyhláška štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 Z. z. z 3. augusta 2012.
Štatistická klasifikácia odborov vzdelania.
22. WIMMER, G. 1993. *Štatistické metódy v pedagogickom výskume*. Gaudeamus: Hradec Králové, 1993.

PRÍLOHA

Klasická teória testovania (CTT)

Základné štatistické pojmy

Úspešnosť žiaka je definovaná ako percentuálny podiel bodov za položky, na ktoré žiak odpovedal správne z celkového počtu bodov, ktoré mohol v teste získať. Najvyššia dosiahnutá úspešnosť niektorého žiaka v teste je **maximum**, najnižšia dosiahnutá úspešnosť je **minimum**. Aritmetický priemer úspešností všetkých žiakov riešiacich test je **priemerná úspešnosť** (národný priemer).

Percentil individuálneho **žiaka** určuje percentuálne poradie žiaka v celom súbore, koľko percent žiakov celého súboru dosiahlo horší výsledok ako individuálny žiak. Nutnou podmienkou korektnosti percentilu je zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých žiakov súboru, teda riešenie rovnakých úloh jedného testu v rovnakom čase.

Štandardná odchýlka je priemer odchýlok úspešností všetkých žiakov od priemernej úspešnosti. Vyjadruje mieru rozptýlenia úspešností žiakov od priemernej úspešnosti. Čím je väčšia, tým väčšie sú rozdiely vo výkonoch žiakov. Pomocou štandardnej odchýlky určujeme **intervalový odhad úspešnosti populácie**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. odchýlka; priem. úsp. + 1,96 . štand. odchýlka), v ktorom sa umiestnilo 95 % testovaných žiakov.

Štandardná chyba priemernej úspešnosti určuje presnosť vypočítania priemernej úspešnosti. Čím menšia je štandardná chyba priemernej úspešnosti, tým presnejšie charakterizuje priemerná úspešnosť testovaných žiakov. Pomocou štandardnej chyby priemernej úspešnosti určujeme **interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. ch. priem. úsp.; priem. úsp. + 1,96 . štand. ch. priem. úsp.), v ktorom sa s 95 % – nou pravdepodobnosťou nachádza priemerná úspešnosť celého súboru.

Štandardná chyba merania je ukazovateľom presnosti merania. Čím je menšia, tým presnejšie je určený **intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka**

(priem. úsp. – 1,96 . štandardná ch. merania; priem. úsp. + 1,96 . štandardná ch. merania), v ktorom sa s 95 % – nou pravdepodobnosťou nachádza úspešnosť individuálneho žiaka.

Reliabilita testu (spoľahlivosť merania) určuje, do akej miery sa podarilo v teste vylúčiť vplyv náhodnosti, či by testovaní žiaci dosiahli rovnaké alebo podobné výsledky pri opakovanom testovaní podobnými úlohami. Reliabilitu zvyšuje vyšší počet úloh a ich citlivosť, znižuje veľa veľmi ľahkých alebo veľmi ťažkých položiek. Koeficientom reliability je **Cronbachovo alfa**.

Štatistická významnosť (signifikancia) určuje mieru zhody alebo rozdielnosti vybraného znaku dvoch porovnávaných skupín súboru, napríklad priemerných úspešností. Keďže štatistická významnosť sa preukáže už pri malých rozdieloch medzi úspešnosťami skupín (hodnota 0,000), pre potreby pedagogických výskumov je vhodnejšia **vecná významnosť (signifikancia)** rozdielov priemerných úspešností r , ktorá aj pri veľkých súboroch zohľadňuje počet žiakov v jednotlivých porovnávaných skupinách. Mieru zhody alebo rozdielnosti porovnávaných skupín podľa vecnej významnosti r vyjadruje stupnica v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 36 Klasifikácia miery vecnej významnosti

Hodnota vecnej významnosti r	Miera významnosti
$\langle 0,00 - 0,210 \rangle$	zanedbateľná
$\langle 0,210 - 0,310 \rangle$	mierna
$\langle 0,310 - 0,510 \rangle$	stredná
$\langle 0,510 - 1 \rangle$	silná, veľmi silná až úplná

Obťažnosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili úlohu. Čím vyššia je hodnota obťažnosti položky, tým väčšia časť žiakov na položku odpovedala správne, tým bola položka ľahšia. Rozdelenie položiek podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 37 Klasifikácia položiek podľa obťažnosti

Hodnota obťažnosti v %	Obťažnosť položky
$\langle 0; 20 \rangle$	veľmi obťažná
$\langle 20; 40 \rangle$	obťažná
$\langle 40; 60 \rangle$	stredne obťažná
$\langle 60; 80 \rangle$	ľahká
$\langle 80; 100 \rangle$	veľmi ľahká

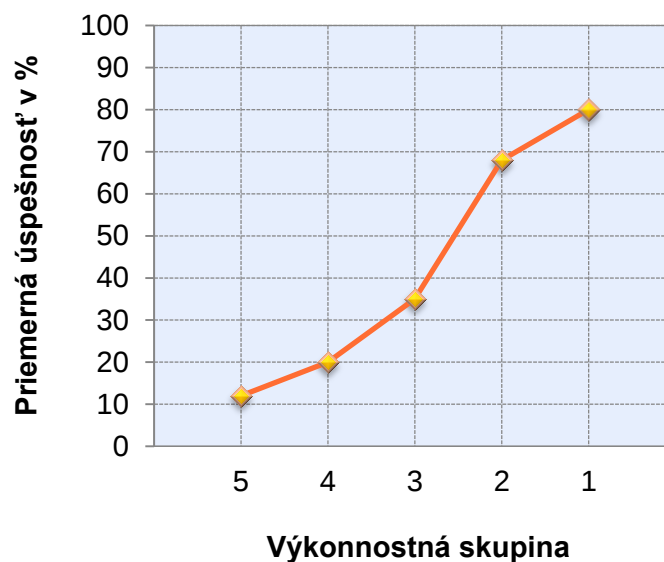
Medzipoložková korelácia je mierou reliability a homogenity testu. Test je reliabilný, ak sú jeho položky homogénne, čo znamená, že položky medzi sebou súvisia, teda merajú tú istú vlastnosť (v teste z matematiky úroveň matematickej schopnosti žiaka). Koeficient medzipoložkovej korelácie **P. Bis. (Point Biserial)** položky určuje koreláciu medzi obťažnosťou položky testu a obťažnosťou ostatných položiek testu. Ak je hodnota *P. Bis.* položky záporná, tak žiaci v teste celkovo úspešní (dosiahli úspešnosť vyššiu ako priemerná úspešnosť) neodpovedali správne na položku a naopak žiaci v teste celkovo menej úspešní uviedli správnu odpoveď. Ak je táto hodnota blízka 0 položka taktiež slabo rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov. Aby sme položku považovali za vhodnú, hodnota medzipoložkovej korelácie musí dosahovať úroveň minimálne 0,30.

Čím väčšia je kladná hodnota *P. Bis.* položky, tým väčší podiel v teste celkovo úspešnejších žiakov a menší podiel menej úspešných žiakov odpovedal správne na položku.

Pri úlohách s výberom odpovede sa vyhodnocuje osobitne každá ponúknutá odpoveď. Uvádza sa *P. Bis.* každej možnosti a podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť (frekvencia). Tieto údaje sú uvedené aj pre skupinu žiakov, ktorá na úlohu neuviedla odpoveď. Žltou farbou je označený stĺpec (prípadne riadok) so správnou odpoveďou. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledovných kritérií:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší.
2. Hodnota *P. Bis.* správnej odpovede by mala byť väčšia ako 0,30. Väčšina v teste celkovo úspešnejších žiakov by si mala vybrať správnu odpoveď. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená červenou farbou.
3. Hodnota *P. Bis.* nesprávnej odpovede (distraktora) by mala byť záporná. Distraktory by si mali vybrať žiaci v teste celkovo menej úspešní. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená hnedou farbou.

Distribúcia úspešností vyjadruje vzťah medzi úspešnosťou žiaka v položke a celkovou úspešnosťou žiaka v teste. Interpretuje sa grafmi, ktoré majú na osi x rozdelenie žiakov do piatich výkonnostných skupín podľa celkovej úspešnosti v teste od najmenej úspešnej piatej skupiny po najúspešnejšiu prvú skupinu a na osi y priemernú úspešnosť žiakov v percentách v danej položke v danej výkonnostnej skupine.

Obr. 37 Distribúcia úspešností odpovedí žiakov na položku podľa výkonnostný skupín

Citlivosť (rozlišovacia sila položky) je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme vzostupne podľa celkovej úspešnosti v teste do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel priemernej úspešnosti najlepšej (1) a najslabšej (5) skupiny je hodnota citlivosti položky. Položky podľa hodnoty citlivosti rozdeľuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 38 Rozdelenie položiek podľa citlivosti

Hodnota citlivosti	Miera citlivosti
Menej ako 0,0 % (záporná hodnota)	kritická
0,0 % – 30,0 %	nedostatočná
nad 30,0 %	vyhovujúca

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli odpoveď. Určuje sa ako súčet vynechanosti a nedosiahnutosti. Žiak vynechal položku, ak na danú úlohu neodpovedal, ale na niektorú ďalšiu úlohu áno. Za nedosiahnutú považujeme položku, po ktorej už žiak žiadnu položku neriešil. Nedosiahnutosť poslednej položky určujeme ako nedosiahnutosť predposlednej položky. Za kritickú považujeme hodnotu neriešenosti vyššiu ako 30 %.